Milliyet

ÇOCUK

21 Şubat 1983 ● Sayı: 8 ● 40 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN

TÜRKLERİN ve TÜRKİYE'NİN TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

ARMAĞAN YAĞMURU 83

Milliyet

KARDEŞ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI, TALİM TERBİYE DAİRESİ BAŞKANLIĞI'nca 25.10.1982 gün ve 2124 sayılı TEBLİĞLER DERGİSİ'NDE İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNE TAVSİYE EDİLMİŞTİR.

11. SAYI ÇIKTI

ALDINIZ MI?

FIRDÖNDÜ TAYFI
DÖRT PARMAK KUKLA
OTURAN TAVŞAN

●

... VE ÖZEL EKİMİZ:
İKİ MİNİ KİTAP

DİKKAT

- Toplu alışlarda okullara İNDİRİM YAPILIR.
- I. Sayıdan başlayarak İNDİRİMLİ TAM TAKIM ÖDEMELİ GÖNDERİLİR.

Genel Dağıtım: MİLLİYET YAYINLARI A.Ş. Cağaloğlu-İstanbul

ANSİKLOPEDİNİZ HAZIR!..

YAYIMI geçen sayımızda sona eren, **"İNSAN ATLASI - Vücudumuz ve Organlarımız Ansiklopedisi"** nin dergimizin ortasında verdiğimiz fasiküllerini biriktirmeyen okurlarımız için özel olarak yaptırdığımız ciltleri, bu hafta içinde satışa sunuluyor. Kalın kartona, dört renk baskılı olarak hazırlanan ciltlerimiz, her zaman olduğu gibi 500 liraya satılacak.

Ansiklopedilerini biriktiremeyen **"Çocuk Kulübü"** üyeleri ise, aynı ansiklopedileri, **"Milliyet Çocuk Dergisi** - Satış Servisi, İsmail Kâzım Gürkan Cad. No: 10, Cağaloğlu-İstanbul" adresinden **400** liralık posta puluyla edinebilirler.

BİZDEN SİZE

HER yeni cildine içeriğini değiştirerek giren derginiz **"Milliyet ÇOCUK"**, sizlere yeni cildi için olağanüstü yenilikler hazırlıyor. Seçici kurulumuz geceli-gündüzlü çalışarak, yüzlerce çizgi-roman, yazı dizisi ve ansiklopediler arasından sizler için "en iyi, en güzel ve en doğru"yu seçmeye çalışıyor.

ARMAĞAN Yağmuru kuraları sürüyor. Kazanan okurlarımızın armağanları süratle yerlerine ulaştırılmaya çalışılıyor. Bu arada önemli bir ricamız var:

Hangi kuraya katılmak istiyorsanız, o kuraya ait kuponları bize yollayın.

ÖLÜM Kaçakçısı adlı sürekli romanımızın yerine başladığımız **"Güneye Giden Kervan"** adlı dizi romanımızı okumayı unutmuyorsunuz değil mi? Dergimizin sürekli ressamlarından **Semih Poroy**'un çizgileriyle hareketlendirdiği romanımız, uzun bir süre bizlerle olacak.

Esenlik dileklerimizle...

OKURUN SESİ

BU sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı "Milliyet Çocuk Dergisi "Okurun Sesi" Cağaloğlu/İstanbul" adresine bekliyoruz.

Her hafta derginizi alıyorum. Beğenerek okuyorum. Ama Kronos konusunu ve Demir Yumruklu Adam'ı beğenmiyorum. Onların yerine Pembe Panter ve Tom ve Jeryy'i koymanızı istiyorum.

Ozan İŞTAHLI (Ortaklar)

Derginizin her sayısını devamlı alıyorum. Derginizin en çok çizgi-romanlarını beğeniyorum. Sizden iki isteğim olacak. Bunlardan birincisi, posterler yayınlamanız, ikincisi ise, spor sayfası yayınlamanızdır. Bu dileklerimin yerine getirilmesine çok sevinirim.

Burak GÖNENDİK (Ankara)

Derginizi çok beğeniyorum. Özellikle Cimcime, Red Kit'in yayınladığınız öykülerini çok seviyorum. Derginizin 1. sayısını aldır.., okuyorum. Çok güzel, sizden bir isteğim var. Önceden yayınladığınız testleri yeniden yayınlamanızı istiyorum.

Ali ÇİFTÇİOĞLU (Balıkesir)

İÇİNDEKİLER

Okurun Sesi 3
Yaşanmış Serüvenler 4-
Üç İzci 6-8
Roman 9-10
Mırnav 11
Tenten İstanbul'da 12-13
Red Kit 15-17

Yerli Hikâye-Şiir 18-19
Baytekin 20-22
Roman 23-24
Heyecanlı Hikâye 25-26
Demir Yumruklu Adam . . . 27-29
Güneye Giden Kervan 30-31
Tonton Ailesi 32-34
Sinema-TV 35-36
Cimcime 37-39
Bilmece-Bulmaca 40-41
Okurdan Okura 42-43
Gaddar Davut 44-46

Orta sayfalarımızda, "Türklerin ve Türkiye'nin Tarihi Ansiklopedisi" • Alfred Hitchcock'un seçtiği çizgi-roman ve Kısa Hikâye.

Milliyet ÇOCUK

İmtiyaz sahibi
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

•

Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Yıl: 13 • Sayı: 8 • 21 Şubat 1983 • Cilt: 5

Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayın, Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10, Cağaloğlu-İstanbul. Telefonlar: 22 44 10 (10 hat) - 26 83 86. Abone ve Satış İçin Başvuru: Milliyet Çocuk Dergisi - Satış Servisi, Cağaloğlu-İstanbul. Abone Koşulları: Yıllık: 2158, Altı aylık: 1079 TL. (Uçak ile yıllık 2314 Lira.) Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış, Milliyet Ofset Tesisleri'nde basılmıştır.

Türkiye'de satış fiyatı: 40, Kıbrıs'ta 50 Lira.

1

Yaşanmış Serüvenler

KONUŞAN GORİLLER

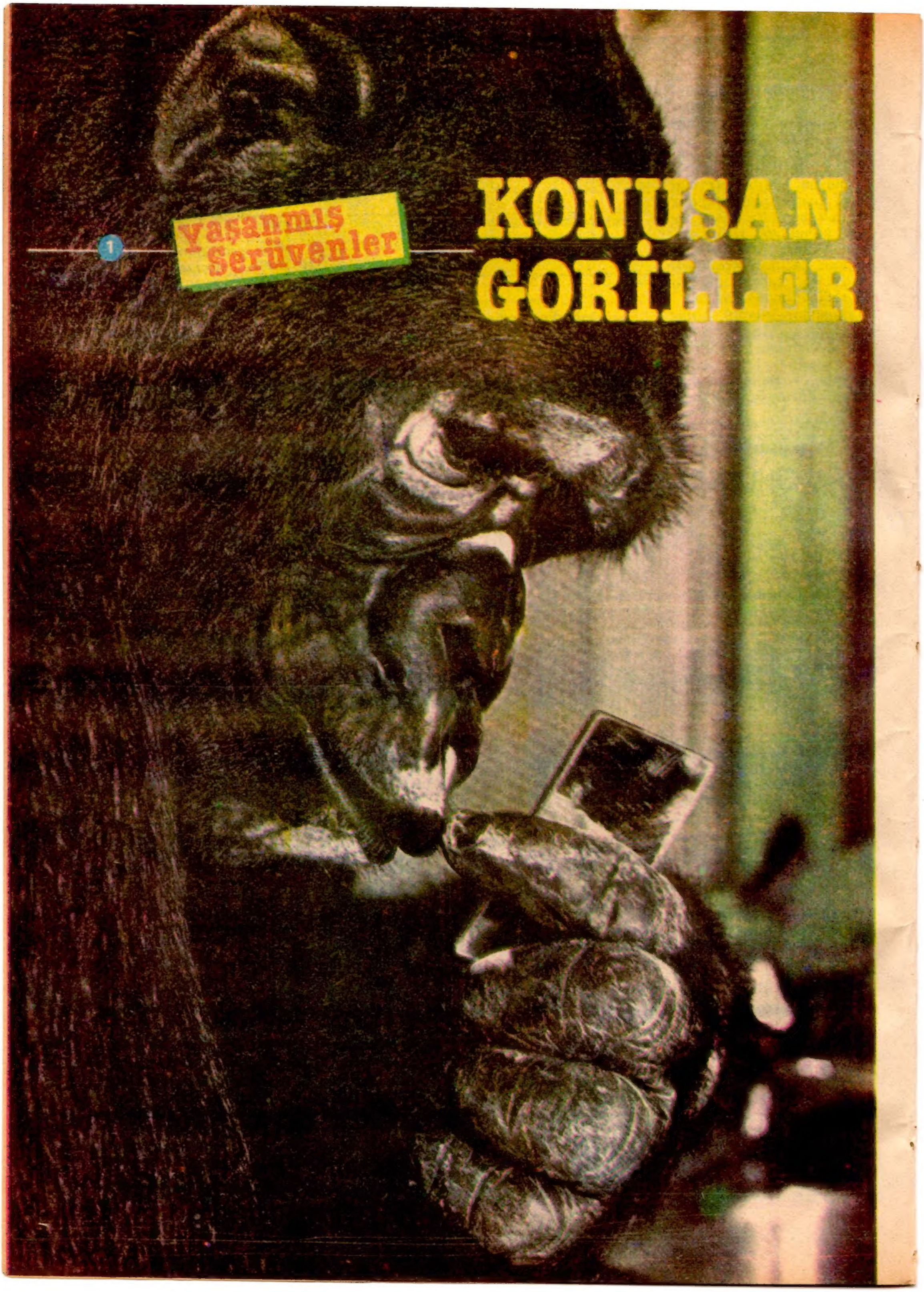

KONUŞAN gorilimiz "Koko" bugün tam yedi yaşında. Onunla uzun bir süredir birlikteyim. Önceleri ilişkimiz bir psikologla bir deney hayvanından öte değildi. Ama kısa bir süre sonra, Koko'yla çok iyi iki dost olmayı başardım. Nasıl mı oldu bu? Gelin anlatayım:

Çalıştığım üniversitede uzun süredir hayvanların insanlarla olan ilişkisi üzerinde çalışıyor, özellikle "goril" davranışları üzerinde araştırmalar yapıyorduk. Deney hayvanlarımızdan birisi, Koko adında bebek bir gorildi. Davranışlarından, öteki goril yavrularına göre daha zeki olduğu belliydi. Çevresine de rahatlıkla uyum sağlayabiliyordu. "Koko"nun bu denli akıllı olması, bizim bölümde herkesi "delice" sayılabilecek bir tasarıya itti. Acaba uzun bir çalışmanın sonucunda, "Koko"ya konuşmasını, en azından bazı simgeleri kullanarak derdini anlatmasını öğretebilir miydik?

Uzun tartışmalardan sonra, bütün arkadaşlarımın oybirliğiyle aldıkları kararla, çalışmalara başladık. Önceleri durum umutsuzdu. İlk üç ayın içinde birkaç kez, tasarıdan vazgeçmeyi düşündük. Ama Koko'nun son derece şirin bir yaratık olması, bizi bu düşüncemizden vazgeçirdi. İlk yılın sonunda bazı simgeleri öğrenmesiyse, tasarıya hepimizin dört elle sarılmasına yol açtı.

Koko'nun kelimeleri simgeler yoluyla öğrenmesi, üçüncü yılın sonunda daha da hızlandı

Yardımcım Cathy, üzerinde goril resmi bulunan bir fotoğraf gösterip, "Bu nedir?" diye sorduğunda, Koko rahatlıkla "goril" diye yanıtlayabiliyor, "Hangi goril?" diye üstelediğinizde, onu "kuş" diye matrağa bile alabiliyordu.

"Koko"nun en iyi dostu Michael adındaki bu yavruydu...

"Koko" altıncı yılın sonunda el işaretleriyle derdini anlatmayı öğrenmişti.

BİR süre sonra gorilimiz kendisi için özel olarak yapılan daktiloyu da kullanmayı öğrendi. Bir teybe bağlanan bu daktilonun herhangi bir tuşuna, örneğin "m" harfine bastığı zaman teypten yüksek sesle "muz" kelimesi tekrar ediliyor, bir yardımcım da ona muz uzatıyordu. Tabiî onun için bu deney çok eğlenceliydi. Günde birkaç kez "muz"un baş harfi olan "m"ye basıp, bizden meyve istiyordu.

"Koko", arkadaşlarına insanlarla anlaşmaları için kullanacakları simgeleri de öğretiyordu. Sanki onların da bir an önce konuşmalarını ister gibi bir hali vardı. Öteki goriller arasında, onun en yetenekli öğrencisi, bizim "Michael" adını taktığımız, dört yaşında bir gorildi. Koko, onun da kendisi gibi akıllı olduğuna inandığından mı, bilmiyorum; günün en az birkaç saatini Michael'le birlikte geçiriyordu.

Hiçbirimiz onun bu işi başaracağına inanmıyorduk. Ama, topluca fotoğraf çekileceği bir gün, Koko el işaretleriyle Michael'i dişlerini göstermesi için kandırınca, onun bu işi başarabileceğine gerçekten inandık.

Koko, insanların kullandıkları gereçlere de gün geçtikçe alışıyordu. İki günde bir tartı âletinin üzerine çıkıyor, kendisini tartmamızı istiyordu. En sevdiği oyunlardan biri de, kızakla kaymaktı. Altına üç tekerlek bağlanmış "kay-kay" tahtasının üzerine çıkıyor, yere yuvarlanmadan bir süre kayabiliyordu. Ona fotoğraf çekmesini de öğretmiştim.

KOKO'nun bu denli akıllı ve yetenekli bir hayvan olması, onun ününü de artırmıştı. Hele kendi fotoğrafını çektikten sonra, bu fotoğrafları gören bir televizyon muhabiri, Koko'yla bir söyleşi yapmak için bizim üniversiteye gelmişti. Tabiî bunun arkası da gelecekti. Nitekim, sevimli gorilimiz bir yıl içinde üç televizyon programına birden çıkmayı başardı.

Koko'nun programları bütün ülkede çok ilgi çekti. Bir hafta içinde üniversite onu görmek isteyen binlerce kişiyle dolup taştı. Ama, bu kadar çok insanı birden görmeye alışık olmayan goriller o âna kadar tam bir uyum içinde olan yaşantılarına ayak uyduramamaya, sorun çıkarmaya başladılar. Artık aklımız başımıza gelmişti. Gecemizi gündüzümüze katarak gerçekleştirdiğimiz altı yıllık emeğimiz uçup gidiyordu. Yerinde bir kararla Koko'yu ve öteki hayvanları, meraklı gözlerden uzakta yaşayabilecekleri yepyeni bir yere taşıdık.

"Koko" ve öteki gorillerle olan çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Amacımız, Koko'nun altı yılda öğrendiği 375 kelimelik bilgi hazinesini daha da çoğaltıp, ona insanlarla "gerçekten" konuşmasını sağlamak...

Gelecek Hafta: Denizin Derinliklerine Doğru...

ZORLU SINAV · 4

PATLAMA ORMANDA MÜTHİŞ BİR GÖK GÜRÜLTÜSÜ GİBİ YANKILANDI.

TANRIM! ALEVLER! ORMAN YANIYOR!

AMAN, ALP VE KİM BURALARDA OLMALI. BİR YERE SIĞINMADIYSALAR ÇOK TEHLİKELİ.

TİM, KORKUSUZCA ARKADAŞLARININ İZİNDE GİTTİ. AMA ALEVLER, HIZINI AZALTIYORDU.

AZ SONRA, İKİ ÖDÜNÇÜYLA KARŞILAŞTI...

DAHA FAZLA İLERLEMEN OLANAKSIZ OĞLUM. ALEVLERİN ARASINDAN GEÇEMEZSİN.

HEMEN KAMP YERİNDEN YARDIM İSTEYELİM.

KURTARMA EKİPLERİ, İTFAİCİLERE KATILIP YANGINI SÖNDÜRMEYE ÇALIŞTILAR.

BU ARADA.

NEE... PATLAMA MI? YANGIN HA? DEMEK DORNER'LE TELSİZ BAĞLANTISI BU YÜZDEN KESİLDİ.

ORMANDA HERKES TÜM GÜCÜYLE YANGINA KARŞI SAVAŞIYORDU.

HER TÜRLÜ YÖNTEME BAŞVURUYORLARDI.

HAYDİ GAYRET ÇOCUKLAR! YANGININ GÜNEYE SIÇRAMASINI ÖNLEMELİYİZ. YOKSA ORMAN KÜL OLUR.

SAATLERCE SÜREN ÇABALAR SONUNDA YANGIN SÖNDÜRÜLDÜ.

BİR HELİKOPTER, UÇAĞIN KALINTILARINA BAKMAK ÜZERE HAVALANDI.

UÇAĞIN İSKELETİ... ZAVALLI DORNER!

KURTARICILAR, YANGININ NEDENİNİ ARAŞTIRIYORLARDI.

TANRIM. ALP'LE KİM'İ KURTARMALIYIZ.

ONLARI ARAMAYA GİDELİM.

ONBEŞ DAKİKA SONRA UÇAĞIN PARÇALANDIĞI YERE ULAŞTILAR...

KORKUNÇ BU!

BİLİRKİŞİLER, PATLAMANIN NEDENLERİNİ TARTIŞIYORLARDI.

ZORUNLU İNİŞ YAPIP YERDE PATLAMIŞ OLMALI...

ANLAYAMIYORUM! DORNER EN İYİ PİLOTUMUZDU VE HERŞEY İYİCE DENETLENMİŞTİ.

BELKİ DE BİR SABOTAJDIR.

OLAMAZ! BU UÇAKLA SIRRIMIZI GİZLEYEN ARKADAŞLARIMIZ İLGİLENMİŞTİ.

EVET, AMA BU SABOTAJ YAPILMASINI ENGELLEMEZ

BİR SABOTAJ HA... ÇOK İLGİNÇ. YANLIŞ YÖNE ÇEVRİLEN İZLER, VE PATLAMADAN ÖNCEKİ DUMANLAR...

ÜZÜLME TİM, BELKİ DE YAMAÇTAN GEÇMEYİ BAŞARMIŞLARDIR...

BELKİ AMA... BURADAN GEÇTİKLERİ KESİN...

TİM ARKADAŞINA ESRARLI İŞARETLERDEN SÖZETTİ...

EVET, TAM BURAYA GELDİĞİMDE O İZLER YÜZÜNDEN, YOLUMU DEĞİŞTİRDİM. BU İZLER HİÇ BİR YERE ULAŞAMIYORDU. SANKİ BENİ UZAKLAŞTIRMAK İSTEDİLER.

BU ÇOK GARİP. POLİSİ UYARMALIYIZ.

ÖNCE BİZ BİR ARAŞTIRMA YAPALIM. BELKİ BAŞKA İZLERE RASTLARIZ.

NE YAZIK Kİ, ÇOK ZAYIF BİR OLASILIK BU. PATLAMA SIRASINDA BURADA BULUNMALARI ONLARIN SONU OLUR.

Sürecek

BİLİNMEYEN UFUKLARA DOĞRU

Acaba Güney Amerika gerçekten henüz bilinmeyen Antarktika'ya bağlı mıydı, yoksa Ferdinand Macellan'ın dediği gibi arada doğu dünyasına geçilebilecek bir yol var mıydı?

İSPANYA Kralı Birinci Charles'ın karşısında duran sakallı, esmer Portekizli serüvencinin gözleri hevesle parlıyor, çılgın planını krala anlatırken içinde büyük umutlar coşup taşıyordu.

"Eğer batıya doğru açılır, gemilerimi hep güneye, Amerika kıtasının alt ucuna doğru sürersem, Hindistan'ın zenginliğine gene ulaşabilirim," diyordu adam krala. "Portekizliler Hindistan'a, Afrika'nın altından dolaşarak gitmişlerdi. Bu yol da onun tam tersi olacak."

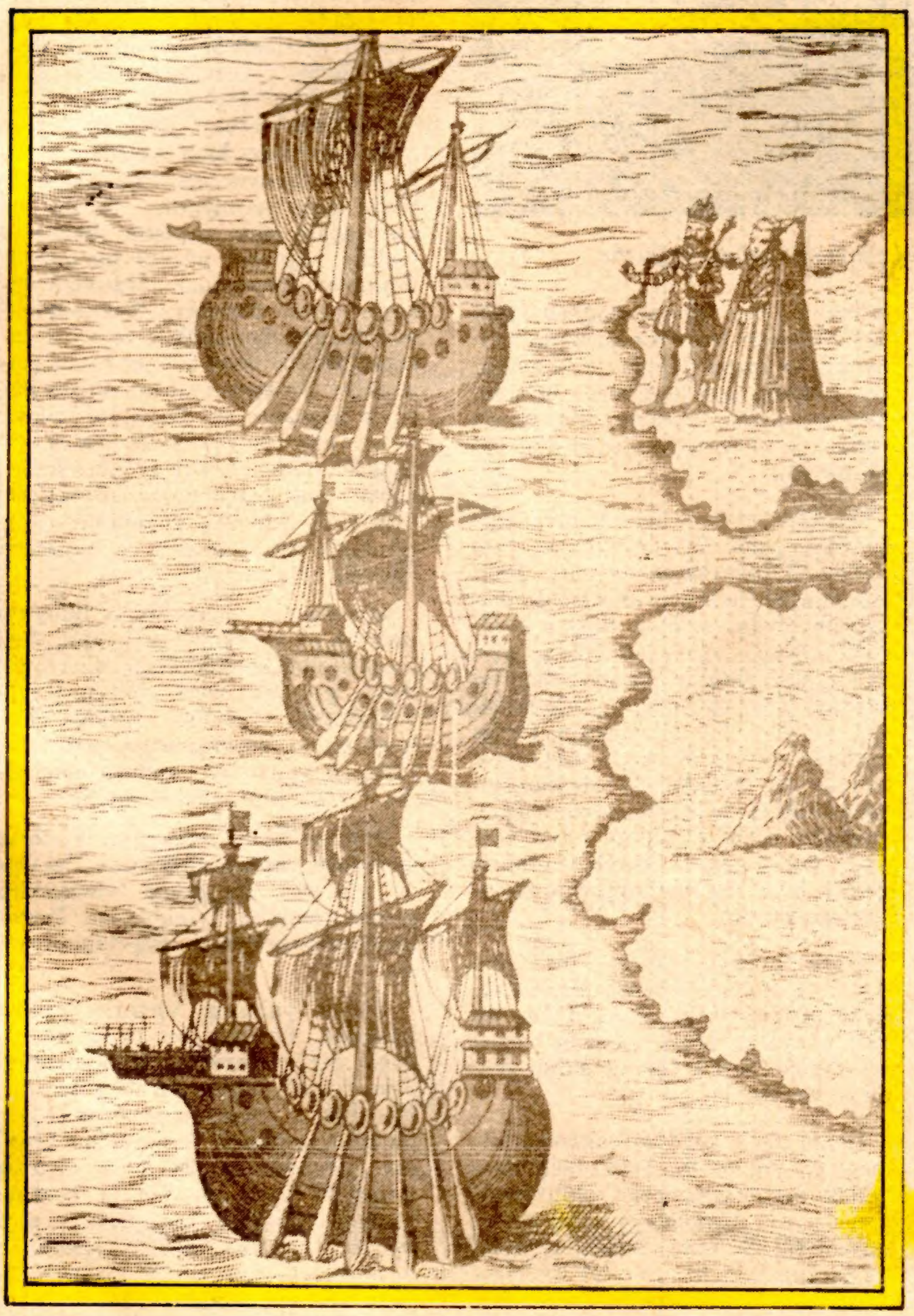

Serüvenciye göre, Amerika'nın altından dolaşacak olan batı yolunun amacı da, Afrika'nın altından dolaşan doğu yolununkiyle aynıydı. Çünkü herkesin... ya da, hemen hemen herkesin bildiği gibi, dünya yuvarlaktı.

Kral başını sallayıp bu görüşü onayladığını belirtti. Sözcüsü de bunun üzerine Macellan'ın emrine beş gemi verileceğini açıkladı. Bu gemiler, **Concepcion, Santiago, Trinidad, San Antonio** ve **Victoria** adlarını taşıyordu. Boyları, Kristof Kolomb'un Santa Maria'sı kadardı ama, âlet ve teçhizat bakımından çok daha zengindiler. Topları ve bol barutları olduktan başka, zamanın en gelişmiş denizcilik âletlerini de taşıyorlardı.

1519 yılının bir Eylül gününde, dünyanın en büyük yolculuklarından biri sayılacak seyahatlerine başladılar. Yolculuğun ilk aşaması artık herkesin bildiği bir şeydi. Önce Kanarya adaları, sonra Verde burnu, sonra da Atlantik aşılacak, Güney Amerika'nın Brezilya kıyılarına varılacaktı.

Macellan burada ilk hatasını yaptı. Plate nehri ağzına geldiği zaman gemilerini batıya döndürdü. Burayı kıtanın alt ucu sanmıştı. Bir süre gittikten sonra, geniş bir nehirde bulunduğunu anladı ve geri döndü.

Bizim bu yolculuğu böyle ayrıntılarıyla bilmemiz, Macellan'ın adamları arasında bulunan Antonio Pigafetta adlı birinin günlük notlar tutmuş olmasındandır. Pigafetta'nın bize söylediğine göre yerliler ondan, "İskambil destesindeki bir papazı almak için tam beş av kuşu vermişler," ve üstelik onu kandırdıklarını sanmışlardı.

Pigafetta bize Macellan'ın iki Pa-

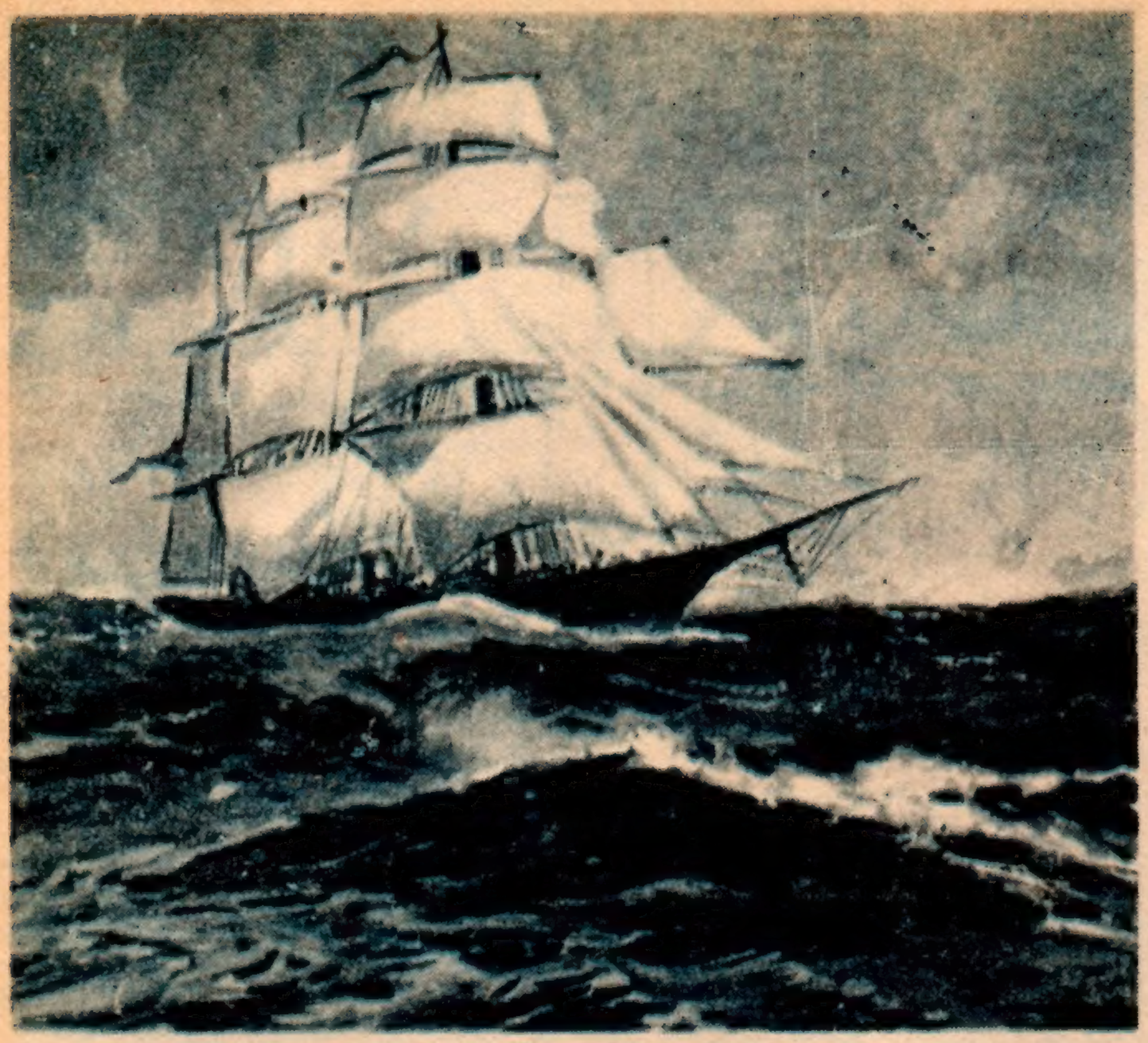

Macellan adını taşıyan boğazda korkunç dalgalarla boğuştu...

tagonyalı yerliyi yanına almayı ne kadar çok istediğini de söylemektedir. "Onlara bir sürü çatal, bıçak, ayna, çıngırak ve bardak verdi. Yerliler bunları ellerine alıp beklediler. Kaptan bundan sonra, tutukluların ayaklarına vurulan ağırlıklı demir zincirleri ortaya çıkardı. Yerliler zincirlere ilgiyle baktılar ama, bunların nereye takılacağını bilemediler."

MACELLAN sorunu çabuk çözümleyip demirleri yerlilerin ayaklarına bağlatıverince, zavallı Patagonyalıların öfkeden ağızlarından köpükler saçılmaya başladığını da bize gene Pigafetta anlatmaktadır.

Gemideki adamlar o zamana kadar Amerika kıtası içinden yol bulup batıya geçilemeyeceğine iyice inanmış bulunuyorlardı. Onlara göre Güney Amerika'nın ucu herhalde Antarktika kıtasıyla birleşikti. Kaptanlarına Avrupa'ya geri dönmesi için baskı yaptılar, onu razı edemeyince de isyan çıkardılar. İsyanın başlarından biri olan **Concepcion** kaptanını derhal astıran Macellan, kişiliğinin katılığını bir kere daha gösterdi ve diğer âsileri de hemen gemilerden kıyıya indirip orada bıraktı.

Macellan, varsayımının doğru olduğunu İspanya'dan ayrıldıktan tam ondört ay sonra kanıtlayabildi. Güney Amerika kıtasının ucuna gelmişlerdi artık. Batıya dönüp, bugün Macellan'ın adını taşıyan boğazda tam 515 kilometre boyunca korkunç fırtınalarla ve azgın dalgalarla boğuştular. Boğazın genişliği bazen üç kilometreye kadar azalıyor, iki yanda yüksek karlı doruklar duvar gibi görünüyordu.

Gemilerden Santiago'yu daha önce kaybetmişlerdi. Bu boğazda da San Antonio'yu bırakmak zorunda kaldılar. San Antonio'nun kaptanı birden geri dönüp İspanya'ya ulaşma kararına varmıştı. Ama kaderde, geri kalan üç geminin tarihe geçmesi varmış. Kısa bir süre sonra kendilerini yepyeni bir okyanusun tarihe geçmesi varmış. Kısa bir süre sonra kendilerini yepyeni bir okyanusun kenarında buldular. Macellan buraya sonradan **Pasifik** (Sakin) adını vermeyi uygun gördü. Gemiler buradan geçerken bir tek fırtınayla bile karşılaşmamışlardı.

Önce kuzeye dönüp bir süre Amerika kıyısı boyunca ilerlediler. Sahil şeridini inceleyip haritasını ilk defa olarak çıkardılar. Sonra batıya kıvrılarak Pasifik Okyanusu'nu geçmeye koyuldular.

İlerde neyle karşılaşacaklarını bilmeye olanak yoktu. Zaten belki de o andaki dertleriyle meşgul olduklarından ilerisini düşünmeye vakit ayıramıyorlardı. Gemiler su almaya başlamıştı. Erzak da iyiden iyiye azalıyordu.

Macellan artık kimsenin şikâyet etmesine izin vermiyordu. "Durumumuzdan yakınan derhal idam edilecek," diye duyurdu.

Gariptir ama, rotasını biraz daha güneye doğru çizse, herhalde Tahiti veya Fiji adalarına gelecek, orada bol yiyecek bulacak ve tayfalarını üç aylık bir açlık döneminden kurtarabilecekti. Böyle yapmaması, tam 19 kişinin ölümüne yol açtı.

Kötü Bir Savaş

SONUNDA Filipin'lere varabildiler. İlk geldikleri Cebu adası hemen teslim oldu. Fakat çevredeki diğer adalar ne İspanya kralını, ne de başka herhangi bir yabancıyı kabul etmek niyetinde değillerdi. Macellan'la altmış adamı, şanslarını savaşta denemeye karar verdiler. İşte bunun sonucu felâketle noktalandı. Yerliler, İspanyolları kolaylıkla öldürdü. Ölenler arasında Macellan'ın kendisi de vardı.

Pigafetta bu olayı şöyle anlatıyor: "Yanında birkaç kişiyle birlikte olduğu yerde duruyor, geri çekilmeyi bir türlü kabul etmiyordu. Orada bir saati aşkın süre çarpıştık. Sonunda yerliler, kaptanın yüzüne bir mızrak saplamayı başardılar. Macellan öfkeyle kendi mızrağını karşısındaki yerlinin göğsüne sapladı ve orada bıraktı. Yerliler onun üzerine hırsla çullandılar. Bir tanesi kılıcını olanca gücüyle kaptanın sol bacağına indirdi ve onu yüzüstü yere yıktı. Hepsi birlikte ellerindeki bütün silahları kullanarak onu parçaladılar. Böylelikle aynamızı, ışığımızı, güvenimizi, gerçek rehberimizi bizden ve hayattan ayırmış oldular."

Macellan'ın şanssızlığı, dünyayı dolaşan ilk kaptan olma şerefini, kişi olarak elinden kaçırmış olmasıydı. Ama girişimi gene de başarıyla sonuçlandı. Kendisi, Kristof Kolomb'un yapamadığını yapmış, Hindistan'a giden batı yolunu açmıştı. Ne var ki, bunu bilemeden öldü.

Bundan sonra komutayı, **Victoria** gemisinin kaptanı Sebastian Del Cano, ele aldı. Bu arada **Concepcion** gemisi yakılmış, Trinidad ise, Portekizliler tarafından alınmış bulunuyordu.

Geriye yalnızca Victoria gemisi kalmıştı. Tedirgin bir tayfa kadrosuyla, bir fırtınanın kucağından diğerine atılarak yoluna devam ediyordu. Üç yıllık bir yolculuktan sonra, 7 Eylül 1522 tarihinde, İspanya'nın Guadalquivir nehrine büyük bir gurur ve ihtişamla girdi ve Seville kentine yöneldi. Victoria gemisinde o sıra yalnızca 18 kişi vardı. Macellan'la birlikte yelken açan 270 kişinin yalnızca 18'i sağ görünüyordu.

SİNAN GÜRDAĞCIK

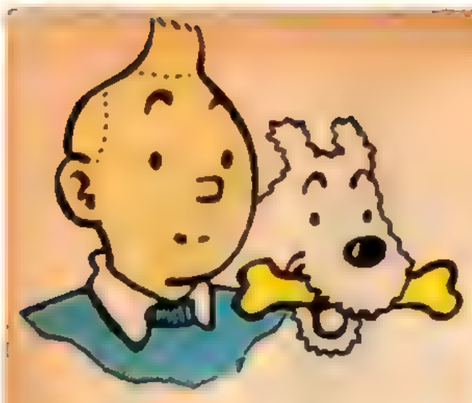

ÜNLÜ KAHRAMANIN
EN GÜZEL SERÜVENİ

tenten istanbul'da

ÇALGICI çok saftı ya da çok iyi bir komedyendi. Tenten ve Kaptan ondan hiç bir bilgi alamayacaklarını anladılar.Fakat yavaş yavaş Skubidu bir şeyler hatırlamaya başlamıştı. Örneğin, Kumandan Temistokl Paparanik'in bir hazineye sahip olduğunu ya da Tetaraga'daki ortaklardan sonuncusu olan Aleksandr Timoşenko'nun beşinci adam olduğunu...

Aleks kesiş olmuştu.Yüksek ve dik kayaların üzerinde kurulmuş bir manastırda yaşamayı yeğlemişti. Buraya motosikletle gitmek, yeni birkaç saatlik tehlikeli bir yolculuk yapmak demekti. Tenten sonuca yaklaştığını hissediyordu artık.

Düğüne dönmesi için çalgıcıyı serbest bıraktılar. Dik yamaçların oluşturduğu güzel manzarayı insan görmeden anlayamaz. Bulutsuz bir günde gökyüzüne doğru yükselmiş, bıçakla kesilmişcesine düzgün kayalar hayal edebilir misiniz?

Skubidu yavaş yavaş bir şeyler anımsıyordu.

Tenten hem motosikleti kullanıyor, hem başlarına gelen şeyleri düşünüyordu.

Manzaranın güzelliği Tenten'i fazla ilgilendirmiyordu. Çünkü kafası karmakarışıktı. Motosikleti kullanırken bir yandan, İstanbul'daki ilk günden itibaren başlarına gelen bir sürü olayı düşünüyor bunların manasını anlamaya çalışıyordu. Bu hazine Karabin, Angorapulos ve arkadaşlarınındı. Peki neredeydi bu hazine?

Karabin bu sırrı onun ve Kaptan'ın bildiğini sanıyordu.

Tenten Tetaraga'nın dört ortağından üçüyle karşılaşmıştı. Karabine, Papos... Skubidu. Ya Keşiş Aleksandr kimdi?

Kayalara motosikletle çıkmak bir maceraydı. Üstelik Keşiş Aleksandr'a da görünmemek gerekiyordu. En iyisi tırmanmaktı!.. Ama Kaptan Hadok korkuyordu. Bu çok tehlikeli olacaktı. Tenten Kaptan'ın eski günlerini, anımsatarak ona cesaret vermeye çalışıyordu. Tırmanış, uzun ve yorucuydu. Tepeye en sonunda vardılar. Burası, başka bir dünya gibiydi. Sessizlik ve huzur dünyası...Hava da ılıktı. Kaptan Hadok, kendi kendine: "Haydut Masallarıyla bir din adamı nasıl bağdaşır?" diye söylendi...

En iyisi tırmanmaktı... Ama bu çok yorucu ve tehlikeli oldu.

Keşiş Aleksandr çok sakin görünüyordu. Yaşlı serüvenci, Tanrı'nın çağrısını içinde duymuş, ondan sonra da kendini tapınmaya ve manastırın onarımınavermişti. Yumuşak bir dille, kısaca Tetaraga'da nelerin olup bittiğini Tenten ve Kaptan'a anlattı.

Paparanik ve arkadaşları, Güney Amerika kıyılarını kapsayan bir geziye çıkmışlardı. Bir rastlantı sonucu, dinlenmek için geldikleri Tetaraga'nın başkentinde aynı gün bir darbe olmuş, hükümet devrilmişti. Paparanik açıkgözlü davranarak ayak takımından bir sürü adam toplayıp başkanlık sarayına saldırmıştı. Aynı günün akşamı, yeni hükümet Paparanik ve arkadaşlarından oluşmuştu. Keşiş Aleksandr, yüzünden gelip geçen bir gülümsemeyle: "Ben de yeni hükümette Savaş Bakanı'ydım..." diye açıkladı.

Darbeden üç gün sonra, artık orada uzun süre kalamayacaklarını anlamışlardı. Merkez Bankası'nda kalan altınlarını da alarak ülkeden gizlice kaçmışlardı.

Keşiş Aleksandr, "Bir gençlik yanılgısıydı bu..." diye sözlerini bitirdi.

Manastırdan ayrılırlarken, keşiş, Tenten ve Kaptan'a çok eski bir şişe şarap uzattı: "Temistokl'un bu yaşlı dinsizinin size son hediyesi..." dedi.

Tenten ve Hadok, manastırdan ayrılarak tepeden aşağıya doğru inmeye başladılar.

Hadok bir yandan şişeyi göğsüne sıkı sıkı bastırırken, öte yandan "Altın Post" gizinin bir an önce çözülmesine ve sonuçta Paparanik'in sağlığına kadeh kaldırmaya kendi kendine söz verdi.

İniş yolu tehlikelerle doluydu. Kaptan, yanlış bir adımla tökezleyince şişe elinden düştü. Yuvarlanarak Tenten'in ayakları dibine geldiğinde paramparça olmuştu bile...

Kırılan şişenin etiketi Tenten'in dikkatini çekti. Eğilip kâğıdı aldı... Bir plana benziyordu. Bir ada planı olmalıydı. Planın üzerinde bulunan kırmızı noktanın yanında eylem ve boylam çizgileri işaretlenmişti:

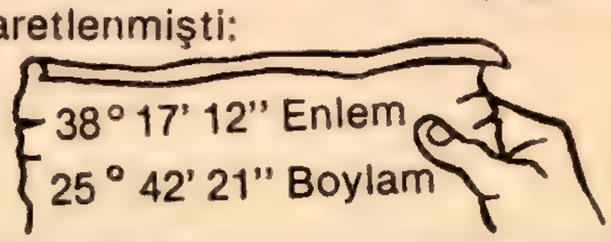

Manastırdan ayrılırlarken keşiş, Tenten ve Kaptan'a çok eski bir şişe şarap uzattı.

Sürecek

ÇOCUK KİTAPLARI DİZİSİ

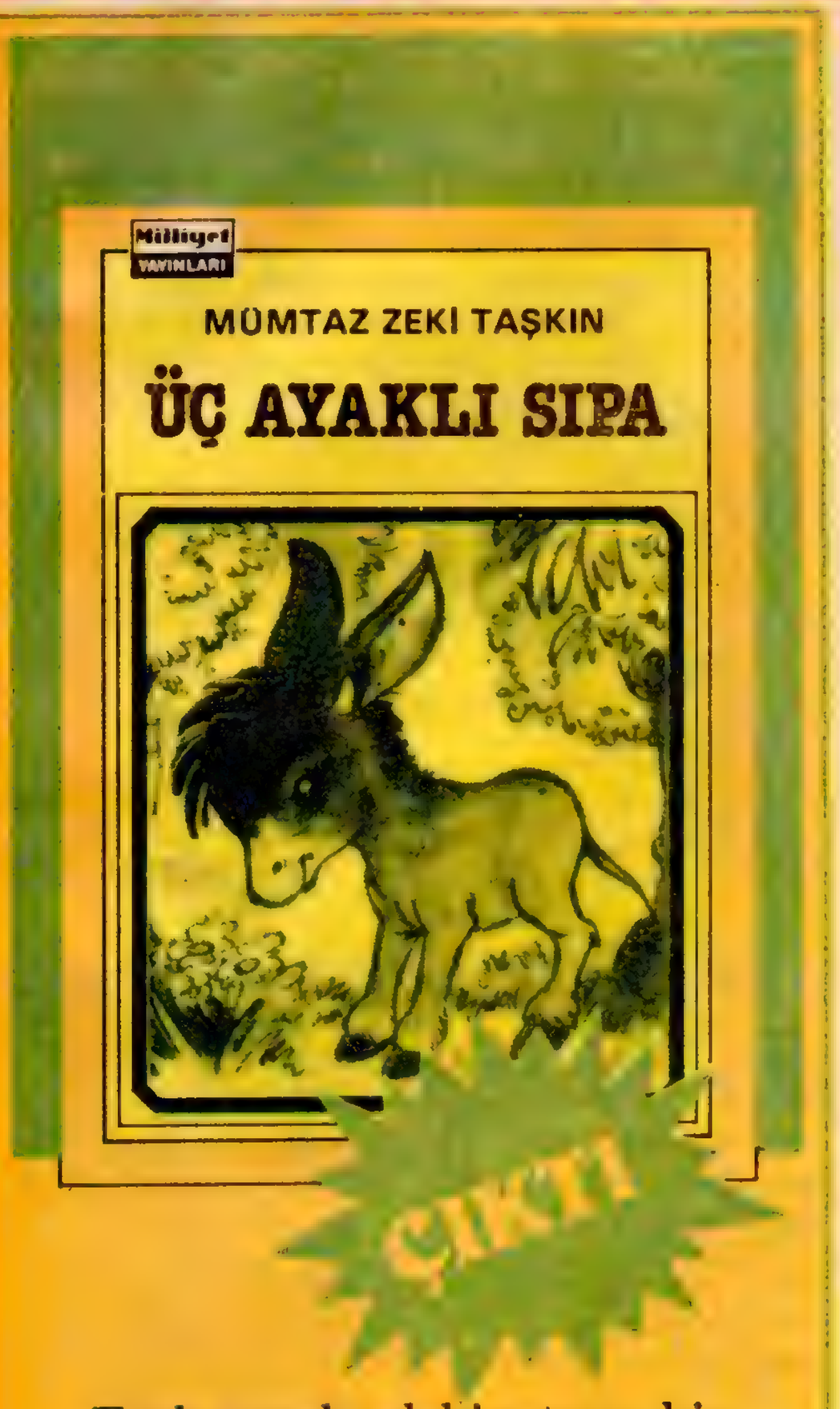

Türk çocuk edebiyatının bir numaralı adı Mümtaz Zeki Taşkın, son romanı "Üç Ayaklı Sıpa"da tadına doyulmaz bir güzellikte yepyeni bir türün "fabl"ın en başarılı örneğini sunuyor.

●

240 sayfa ● renkli - resimli ofset baskı
lüks cilt ve kuşe gömlekli ● 150 lira

İbrahim Örs'ün son romanı "Yeşil Mağara"da heyecan dolu bir serüven konu ediniliyor. İki sevimli kahraman, Sezgin'le Erol olağandışı fakat soluk soluğa okuyacağınız bir serüven yaşıyorlar.

●

288 sayfa ● renkli - resimli ofset baskı
lüks cilt ve kuşe gömlekli ● 150 lira

GENEL DAĞITIM: MİLLİYET YAYIN A.Ş.: Cağaloğlu/İSTANBUL Prof. İsmail Gürkan Cad. No: 10

RED KİT 4
MAVİ AYAKLILAR

KURULDU...

AKORDUNU BOZMAMAYA DİKKAT EDİN.

RED KIT. MAVİ AYAKLILAR İKİ MİL ÖTEMİZE KADAR YAKLAŞTI.

MERAK ETME HEMEN SALDIRMAZLAR!

KRAK!

BANA KALSA BU İŞİ ÇOK BÜYÜTÜP ÜZERİNE FAZLA DÜŞÜYORSUNUZ.

ŞERİF HER YANA KOŞTURUYOR...

TELGRAFHANEYE GİDİYORUM, ŞUNU ÇEKTİRECEĞİM!

...UĞRUNA İNANDIĞI HER İŞ İÇİN...

...CANLA BAŞLA ÇALIŞIYORDU...

ACELE BU TELGRAFI FEDERAL BİRLİKLERE ÇEK!

AMA TELGRAFA NE KADAR GÜVENİLİRDİ Kİ?

İŞE SOLUKYÜZLÜLERİN TOTEMLERİNİ YIKMAKLA BAŞLAYACAĞIZ. BÖYLECE BEYAZLAR, MANİTULARININ YARDIMINI GÖREMEYECEKLER.

SAHİ Mİ?

ÇEKECEĞİM.

UNUTMUŞUM.

BU İŞ BALTAYLA OLABİLECEK İŞ DEĞİL.

{GH!

KIZILDERİLİ MAVİ AYAKLININ DİLİNDEN ANLAMIYORUM AMA NE DEDİĞİNİ TAHMİN EDEBİLİYORUM.

UGH! SOLUKYÜZLÜ MEKSİKALININ DİLİNDEN ANLAMIYORUM AMA NE DEDİĞİNİ TAHMİN EDEBİLİYORUM.

KALE GARNİZON KUMANDANINA STOP. ÇINGIRAKLI YILAN KASABASI MAVİ AYAKLILAR TARAFINDAN SARILDI STOP. ACELE YARDIM GÖNDERİN STOP. İMZA ŞERİF, STOP... İŞTE OLDU.

U-H!

NE OLDU? CEVAP VERMİYOR MU?

YILLARDAN SONRA İLK KEZ TELGRAF ÇEKTİM. ONDA DA HAT KESİLDİ.

GAFİL AVLAYIN.

HOŞ AYI ÖBÜR KABİLELERİN GELİŞİNİ BEKLEMEDEN SALDIRACAK.

BU ARADA ŞERİF YATAKTAN HENÜZ KALKIYORDU...

HERŞEYİN DÜZGÜN YÜRÜMESİ İÇİN YATAKTAN SAĞ TARAFIMLA KALKMALIYIM.

SABUN

ŞEYTAN KULAĞINA KURŞUN.. GENE SOL TARAFIMDAN KALKTIM.

TOC TOC

EYVAH! AYNA KIRILDI. 7 YIL UĞURSUZLUK DEMEKTİR BU.

DİKKAT ALARM! HERKES GÖREVİ BAŞINA!

BİR BU EKSİKTİ.

BEN DE GELİYO...

PLAAM

TOC!

ACİL ŞERVİS

BAK BU İLK YARALI.

ZATEN ŞANSIM OLSAYDI, ANAM BENİ KIZ DOĞURURDU.

Abdülkadir ÜNLÜ'nün Bir Hikâyesi

ELA GÖZLÜ İKİLER

Resimler: GAMZE

MİNİ mini birlerim bu yıl bir arpa boyu boy attılar. İnanın ki gözlerimle görüyorum büyümelerini... Ela gözlü ikiler oldular artık. İkinci sınıf öğrencisi olmak onlar için az şey mi? Tepeden tırnağa değişiyorlar her geçen gün. İsterseniz, birkaç gün, aralarında dolaşalım şöyle bir öğretmence.

Sınıf odamız değişmedi. Gene geçen yılki, tuvaletten bozma o küçücük sınıf. Daracık; sıralar birbirlerinin üstüne yığılmış gibi. Adım atacak yer yok, deriz ya, öyle işte. Kapıyı zorla kapatıyoruz. Yarın soğuklar bastırınca sobayı nereye kuracağız kim bilir? Gönlümüz zengin diyoruz, böylece avunuyoruz.

Gül, Almanya'ya uçtu yaz dinlencesinde. Annesini, babasını, kardeşini görmek; onlarla özlem gidermek için. Bu nedenle yirmi gün kadar geç geldi okula. Günler günü Gül'ün yollarını gözleyip durdum. Öyle ya, öğretmen yüreği ana yüreği. Derslerden geç kalacak Gül'üm...

Gül'ün Almanya'ya döndükten sonra okula ilk geldiği günü görmeliydiniz! Tüm çocuklar onun dönüşünü bana muştulamak için adeta yarış ettiler.

"Gül geldi öğretmenim!"

"Gül gelmiş öğretmenim!"

"Gül büyümüş, kocaman olmuş öğretmenim!"

Gül'ü bahçede görür görmez, içimden sıcacık bir şeyler akıverdi. Sarmaşdolaş oluverdik. Kırmızı yanaklarına gözlerinden domur domur se-

vinç yaşları dökülüyordu Gül'ün. Neden sonra heyecanını yenerek gecikmesinin nedenlerini anlattı kendi dilince.

Gül iyice büyümüştü büyümesine ya, aklı biraz küçülmüş gibi geldi bana. Bakışları eskisi gibi canlı değil; gözleri arada bir, bir yerlere akıp gidiyor. Kendini derse veremiyor; ilgisi kopuk kopuk. Oysa, geçen yılın sonunda Gül, bülbüller gibi şakıyordu. Önüne sürülen her metni su gibi okuyordu. Okumayı, sesleri unutmuş. Bocalıyor, kekeliyor, yanında oturanlardan yardım dileniyor. Vah Gül'üm, vah! Almanya denilen o uzak ülke birkaç ayın içinde seni bu hallere düşürdü demek?.. Üstelik, giderken bir yığın öykü kitapları götürmüştün yanında. Etme Gül, yapma Gül; gene sıfırdan başlamayalım. Bu yıl daha neler öğreneceğiz, neler...

Ela gözlülerimin ikinci Almanyalısı Nüket'in keyfi yerinde bu yıl. Babası temelli dönüş yaptı Almanya'dan. Aile ikiye bölünmekten kurtuldu artık.

Bugünlerde Nüket'de biraz şımarıklık sezinliyorum. Kuyruk sallayan minik kuşlar gibi at kuyruğu saçlarını attıra attıra koşturuyor bahçede. İkide bir ona buna sataşıyor. Bir de, annesinin ojesinden tırnaklarına sürüp okula geliyor. Anlaşılan erken ötecek civcivim! Ah bu kızlar! Süslenmeyi ne de çabuk öğrenirler...

"Öğretmenim, Hakan, Nüket'i seviyormuş!" dedi Nejat bir gün. Birdenbire nutkum tutuldu. Daha da neler!.. Durun hele, yavaş olun biraz. Dün bir, bugün iki. Sizi bacaksızlar siziii... Tüm öğreneceğiniz bitti de bir o kaldı...

BENİM ela gözlülerim, yaşamı her yönüyle tezden sürdürmek mi istiyorlar nedir? Önce arkadaşça sevmeyi öğrenin, sonra da günü gelince insanca... Soruşturuyorum; biri ötekini suçluyor, öbürü başkasını. Ayıklayabilirsen ayıkla pirincin taşını. Hem, suç samur kürk olsa kim üstüne giyer?

Şu Tarık da bugünlerde iyiden iyiye gözüme batar oldu. Yere bakıp da yürek yakan cinsinden. Sınıftaki her türlü söylentilerin kaynağı hep onun dilinin altı. Yeni kararmaya başlamış iki, iri üzüm tanesi gibi gözleri durmadan bir şeyler arıyor. Afacan mı afacan bir çocuk. Teneffüslerde ortalığı kırıp geçiriyor.

"Tarık çelme taktı öğretmenim!"

"Tarık vurdu öğretmenim!"

"....."

Ah Tarık, ah! Okur da büyük adam olursun inşallah. Ama nerdeee... Her geçen gün daha da tembelleşiyor. Okuyuşu çat pat, yazısı çivi yazısı... Matematik dersen hak getire. Karalı, yeşilli o güzelim gözleri de olmasa vallahi çekilmez bu Tarık!

Yaramaklıkta başı çekenlerin birisi de Zekeriya. Bu konuda Tarık'tan aşağı kalır yönü yok... Her taşın altında mutlaka o da var. Arkadaşları bir de ad yakıştırmışlar: "Zekoş" diyorlar. Kendisine Zekoş denilmesine öyle bir kızıyor ki... "Zekoş demeyin bana!.." diye yırtınıp duruyor. Tilki yapılı Zekoş'um bir de titiz, bir de titiz... Yanında oturacak kişileri kendisi seçecekmiş; falanca sümüklüymüş, filanca pis kokuyormuş, öbürü tembelmiş... Herkese bir kulp takıyor. Dün bana ne dese beğenirsiniz...

"Öğretmenim, ne zaman emekli olacaksınız?"

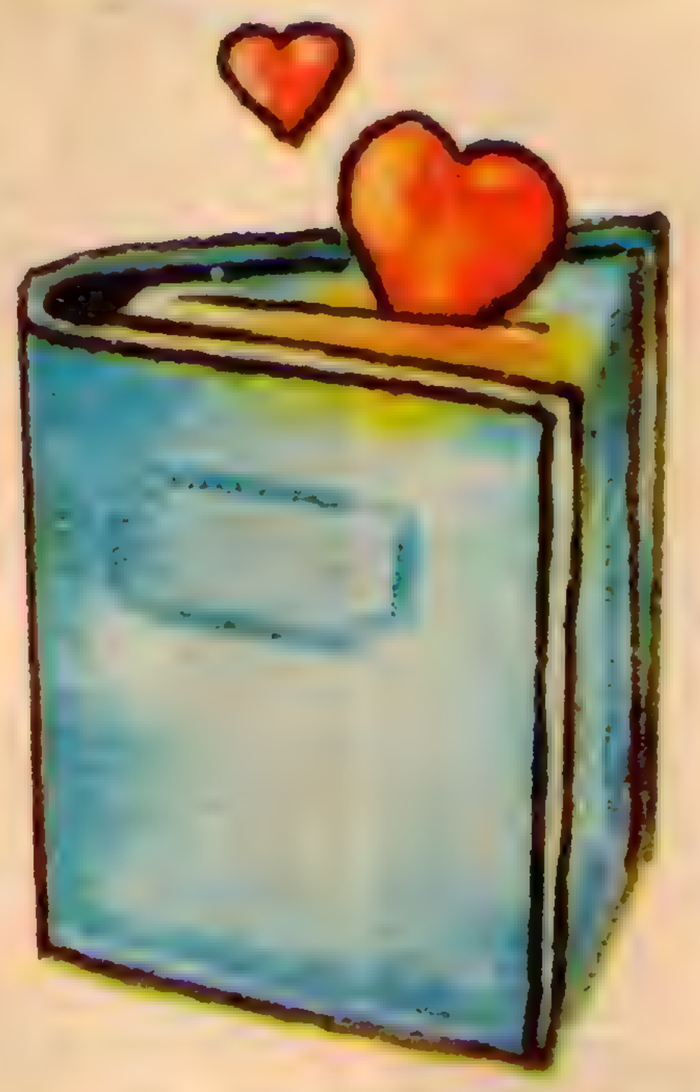

Otuz dokuz öğrencimin otuz beşi doğru çözdü problemi. Bir sevindim ki...

Hay Allah! Yumruk kadar çocuğun ettiği sözü gördünüz mü? Bayağı içime batıyor bu söz. Yaşım da yaşlı değil, görüntüm de...

"Sana mı düştü tasası?" diyorum Zekeriya'ya. Kızarıyor, bozarıyor, sözcükleri ağzında geveliyor.

"Bugünlerde sizin evde benim emekliliğim mi konuşuluyor?"

"Hayır öğretmenim, hayır..." diyor korkudan. Sözü ettiğine edeceğine bin pişman Zekeriya.

"Öyleyse beni sevmiyorsun? Böyle bir durum varsa başka bir sınıfa ya da başka bir okula gidebilirsin..."

"Hayır öğretmenim, hayır..."

Berna atılıyor:

"Tembel ya... Sık sık sıkıştırdığınız için öyle söylüyor öğretmenim."

"Demek öyle," diyorum, öylece konu da kapanıyor.

Erkan'ın dili hâlâ düzelmedi; peltekliği gelecek yıllarda da süreceğe benzer. Yeni bir pardesü almış babası. Bana göstermek için can atıyor.

"Öyetmenim, öyetmenim!"

"Ne o Erkan? Hayırlı olsun. Yeni mi aldınız?"

"Evet öyetmenim."

"Kaça aldınız?"

"Beş bin liyaya öyetmenim!"

Ateş pahası...

"Güle güle giy çocuğum."

Erkan'ın gözleri zeytinlerce ışıldayarak gülüyor; başka diyecekleri de var.

"Saçlayımı da kestiydim öyetmenim!"

"Yaa!.. Ne de güzel olmuşsun... Sıhhatler olsun çocuğum."

"Sağol öyetmenim."

BESLENME Haftası'nı kutlamak için çocuklarla bir program oluşturduk. Bazıları çeşitli meyvelerin kılığına girecekler. Süzgün bakışlı Emre'yi incir yaptık, Zekeriya'yı sarı ayva, Nazif'i çetin ceviz, Tijen'i fındık, Gül'ü kırmızı dişli nar, Berna'yı kara kestane, tonton Oben'i sulu şeftali, yuvarlak yüzlü Sedat'ı portakal... Yurdumuzun meyvelerinin dilinden dörtlükler okuyacaklar. Övünecekler... övünecekler... Çocuklar daha şimdiden sevinçten uçuyorlar; çalışmalarını sunacakları günü iple çekiyorlar. Rollerini su gibi içtiler. O gün, önce becerilerini sunacaklar arkadaşlarına. Tutumlu olmayı, yerli malı kullanmayı da birbirlerine önerecekler. Sonra sıraların üzerine sofra kurup getirdikleri meyveleri yiyecekler. Toplumsal yaşamdaki kuralların bazılarını böylece yaparak yaşayarak öğrenecekler. Hazırlıklarımız harıl harıl sürüyor.

Sevinirim çocuklarım, hem de nasıl sevinirim. Otuz dokuzunuz da problemi çözseydi daha da çok sevinirdim. Mutluluktan göklere uçardım. Okulda, evde sizleri anlatacak adam arardım. Övünmenin aslan payını alırdım. Benim dünyam sizlersiniz elâ gözlülerim; sizlerle düşünür, sizlerle oynar, sizlerle ağlar, sizlerle güler, sizlerle yaşarım. Ayağınıza bir taş değse, bir diken batsa, ana yüreği gibi yüreğim sızlar. Siz öğrendikçe göğsüm kabarır. Koltuklarımın altına iki büyük karpuz konmuş gibi olurum. Gökte uçan kuşlarca hafiflerim, ayaklarım yere değmez olur. Akşamları evimde ballandıra ballandıra sizleri anlatırım hep.

Evet elâ gözlülerim, henüz merdivenin ikinci basamağındayız. Gelecek yıl üçüncü, sonra dördüncü, beşinci... Ardından öbür basamaklar gelecek. Basamaklara güvenle basmak gerek; bunun için de çalışmak... Hem de çok çalışmak; arılarca, karıncalarca çalışmak... Gözleriniz daha bir elâ, dilleriniz daha bir tatlı, elleriniz kıpır kıpır yapıcı olmalı. Gönülleriniz insanca sevgi dolmalı. Yaşamak işte o zaman güzel olur. Nice nice günlere, elâ gözlü ikilerim!..

BAYTEKİN KAFASINI KALDIRINCA, AZ İLERDE BİR TÜNEL OLDUĞUNU ANLADI. YAVAŞ YAVAŞ İLERLEYEREK, TÜNELE DOĞRU YAKLAŞTI

DOKTOR ÇETİNEL ÇOK KORKMUŞTU. "SEN OLMASAYDIN, İŞİMİZ BİTİKTİ," DEDİ. "ÇOK TEŞEKKÜRLER BAYTEKİN"

EN KISA SÜREDE SARAYI TERKETMELERİ GEREKİYORDU. AMA BİR KORİDORA GİRMELERİYLE, MİNG'İN TUZAKLARINDAN BİRİ DAHA ORTAYA ÇIKTI.

BU TUZAKLARDAN KURTULMALARI, ONLAR İÇİN ÇOCUK OYUNCAĞI DENEBİLECEK KADAR KOLAYDI. BİR SIÇRAYIŞTA, ÇUKURUN ÖTE YANINA GEÇTİLER. BAYTEKİN İSE ONLARDAN AYRILDI...

ARMAĞAN YAĞMURU 83

BAYTEKİN'İN KAFASINDA DELİCE BİR DÜŞÜNCE UYANDI. BİR KAÇ ADAMINI YANINA ALIP, KUMANDA ODASINA GERİ DÖNDÜ...

SONUNDA BEKLENEN AN GELDİ. ANA KUMANDA ODASINDAKİ HABERLEŞME ALETLERİNİ KAPATARAK MİKROFONU ELİNE ALDI. "BAYTEKİN KONUŞUYOR: ÖZGÜRLÜĞÜNÜ KAZANMAK İSTEYEN HERKES BİZE KATILSIN!"

SARAYIN AVLUSU BİR ANDA KARIŞTI. "ÖZGÜRLÜK" SÖZCÜĞÜNÜ DUYAN HERKES ASKERLERE SALDIRDI...

BAYTEKİN ADAMLARI ÇEVRESİNE TOPLADIKTAN SONRA, "ÇOK İYİ İŞ BAŞARDINIZ ÇOCUKLAR" DEDİ. "ŞİMDİ SARAYA SALDIRMAK İÇİN PLAN YAPMALIYIZ. GEREKİR..."

Sürecek

TELEVİZYONLAR, WALKMAN'LER DAĞITIYOR

Tarih bize Kral John'un hazinelerini, mücevherlerini, altın ve gümüşlerini, Wash'dan geçerken kaybettiğini anlatmaktadır. Ama arkeologlar bugüne kadar gölü boşuna taramakta, hiçbir şey bulamamaktadırlar.

HAZİNE

KRAL ailesini yakından tanıdığı bilinen rahip Mathew şöyle demişti:

"Cehennem gerçi çok kötü bir yerdi ama, Kral John'un ruhu oraya gittiğinde eskisinden de daha iğrenç bir yer olduğu gerçektir."

Tarih kitapları, İngiltere Kralı John'un tatsızlıklarla dolu saltanatının sonunda bir gün şeftali yiyip şarap içerken öldüğünü anlatır. Ama bu şölenden birkaç gün önce bütün eşyalarını, sandıklarını ve hazinelerini Wash'dan geçerken kaybettiğini de herkes bilir. Anlaşılan o hafta John için şanslı bir hafta değilmiş.

Tabiî, bizi ilgilendiren aslında hazineler. Fakat yine de durumu iyice anlayabilmek için bir noktayı önceden belirtmek iyi olur. Bugünün modern tarihçilerinden hiçbiri artık "Kötü Kral John" efsanesine inanmıyor. Her nedense yüzyıllardan beri İngiltere'nin en kötü kralı olma madalyası hep John'a verilmek istenmiştir. Gerçi kuşkulu bir adamdı, bu doğru. Sinirliydi, bu da doğru. Taht üzerinde kendisinden daha fazla hakkı olan bir genci öldürmüş olduğu da tartışılamaz. Ama böyle bir şeyi yapan tek kral da o değildi elbette. John aynı zamanda cesur, vatansever, güçlü bir kraldı ve adı iyiye çıkmış nicelerinden daha iyi işler yaptığı da savunulabilecek biriydi.

Magna Carta'yı imzalamasına gelince... Bu belgenin halkla pek bir ilgisi yoktu. Bunu Krala baronlar imzalatmıştı ve o baronlar, Kralın kendisinden çok daha gerici tiplerdi. Zaten ancak on yıl sonra, 1225 tarihinde belgenin yeni ve düzeltilmiş hali ortaya çıkmış ve 17'nci yüzyılı ve daha sonrasını etkileyen belge de asıl o olmuştu.

JOHN, 1199 yılında tahta geçmişti. Ama artık yıl 1216 olmuş, İngiltere'yi baştan başa bir iç savaş kaplamıştı. John'un baronlarla arasının bozulması ilk defa olmuyordu zaten. Baronlardan bir kısmı, Fransız veliahtından yardım isteyip kendi krallarına karşı savaşacak kadar azıtmışlardı işleri.

Ekim ayında, John'un çok yorgun olmasına karşın, yine de baronlara üstünlük sağlamaya başladığı görülüyordu. Norfolk'un King's Lynn yöresinde dinlenmekteydi. Sadık halkı onu fazla iyi beslemişlerdi herhalde. Kralın barsakları bozulmuştu. Dizanteri olduğuna aldırmadan askerlerinin başında Lincolnshire'e doğru yola çıktı.

Şimdi haritaya bakarsanız, Wash gölüne tam dört nehrin akmakta olduğunu göreceksiniz. Witham, Welland, Nene ve Wellstream adlarını taşıyan bu nehirlerin her biri, o sıralar daha fazla su akıtan nehirlerdi. Yani bugünkünden daha geniş, daha derindiler. Hele Wellstream nehrinde Long Sutton'la Cross Keys'in arasındaki nehir eni 7 kilometreye varıyordu. İki yanı, özellikle o mevsimde, çamur birikintileriyle, sazlıklarla kaplıydı.

Norfolk'dan Lincolnshire'e çabuk gidebilmek için bu nehri geçmek gerekiyordu. Tabiî suların çekilmiş olduğu bir zamanda. İkinci olasılık da yolu uzatmak, King's Lynn'den Wisbech'e geçmekti.

11 Ekim günü Kralla adamlarının

bu uzun ve güvenli yolu seçtiği görüldü. Ama yavaş giden yük konvoyunu kısa yoldan yollamayı seçmişti Kral. Bu yüklerin, ordunun ilerleme hızını kesmesini istemiyordu. Nöbetçilerin çaktığı kazıklar yardımıyla yük arabaları birer birer Cross Keys'den indirildi ve yok olma yoluna çıkarıldı.

BUNDAN sonra olayların nasıl geliştiğini tam bilen ne yazık ki yok. O mevsim nehrin geçilmesine oldukça elverişli bir mevsimdi. Ama belki nehrin orta yerinde arabalardan bazıları devrilmiş, saplanmış olabilir, belki bazıları geride kalmış, belki birden ortalığı bir sel de kaplamış olabilir. Neden ne olursa olsun, sular birdenbire yükselip şaşıran askerleri gafil avladı, panik içindeki insanları, hayvanları ve arabaları yutuverdi.

Kral John'un adamlarından kaç tanesinin bu badirede öldüğünü bilmeye olanak yoktur. Onların yanı sıra, bir yığın önemli devlet belgeleri, hukuk ve yönetim belgeleri de kayıplara karıştı gitti. Dinsel değeri olan bir sürü antikalar da kayıplara karıştı. Meraklı bir koleksiyoncu olduğu bilinen John'un tüm altın ve gümüşlerinin, daha doğrusu tahta ait tüm hazinenin yerinde yeller esiyordu artık.

Peki, o sırada talihsiz Kral nerelerdeydi acaba? Ya diğer yoldan karşıya geçmiş, ya da gönderilen kara haberi aldığı için dörtnala buluşma yerine geliyor olmalıydı. Belki de gerçekten kitapların bize anlattığı gibi kıyıdaki kumlara bata çıka umutsuz bir kurtarma planı uygulamaya çalışıyordu.

O anda sağlığı kadar, morali de bozuktu. Ama âsilere ve işgalcilere karşı yürüttüğü harekâtı sürdürmeye de kararlıydı. Ne var ki geç kalmıştı artık. Çünkü ayın 18'inde Newark'da, Lincoln piskoposunun şatosunda öldü.

SİMDİ siz sanırsınız ki bu kadar büyük bir yük konvoyu, aradan geçen bunca yüzyıl içinde nasılsa bulunup ortaya çıkarılmış olmalı. Ama bu konuda iyimser olanlar, 1216 yılında nehrin ne kadar geniş olduğunu bilmeyenlerdi. Zaten nehrin tam hangi noktadan geçilmeye çalışıldığı da kesin bilinemiyor. Hem hazine sandıkları en az 18 metre dibe gömülmüş durumda olmalı. 1906 ve 1933 yıllarında, bu 700 yıllık esrarın aydınlatılması için ilk defa olarak bilimsel aramalara girişildi. Bunlar sonuçsuz kalınca da 1950 yılında bir Wash Araştırma Komitesi kuruldu.

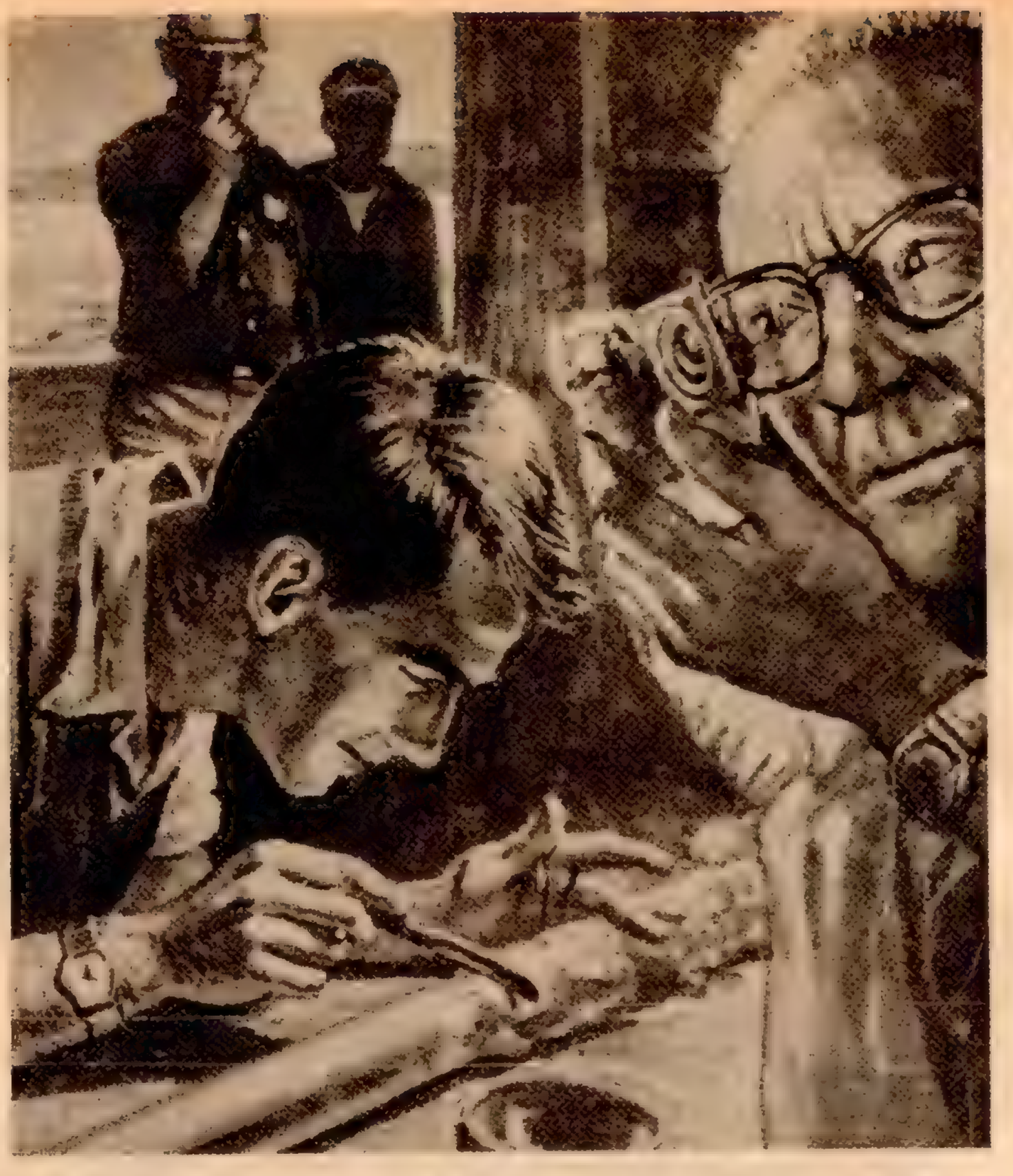

Çamur dikkatle incelenince, arasında bakır ve demir parçacıklarına rastlanmıştı...

Bugüne kadar yapılan çalışmalardan hâlâ sonuç alınmış değildir. Fakat o çağ tarihi uzmanlarından Profesör Holt'la jeolog Profesör W.D. Evans'a göre, kralın hazinelerinin yeri bugün artık bir meyve bahçesi olmuştur ve Wilsbech ile Kong's Lynn arasındadır. Bu fikir üzerine o alana sondaj sokulmuş, 7.6 ile 9 metre derinliğe inceye kadar heyecan verici bir şeye rastlanmamıştır. O düzeyde sondaj sert bir cisme çarpınca herkesin aklı başından gitmiş, fakat bu kez de sondajın ucu çarpmanın etkisiyle kırılmıştır. Kırık sondajın ucundaki çamur dikkatle incelenmiş, bilimciler o çamurun arasında bakır ve demir parçacıkları bulmuşlar, hatta az miktarda altın ve gümüşe de rastlamışlardır.

Ama bunun Kral John'un hazinesi olduğuna dair hiçbir kanıt yoktur. Tek bilinen, orada bir şeylerin gömülü olduğudur, o kadar. Ne yazık ki bölgede geniş bir kazıya girişmek hem çok pahalı olacaktır, hem de Wash gibi alçak arazide açılan sondaj delikleri su dengesini altüst ederek, çevredeki çiftlik arazilerinin zarar görmesine yol açabilecektir.

Belki günün birinde bu sır da sır olmaktan çıkacak. Hazine bulmak gerçi çok heyecanlıdır ama, bilimciler, tarihçiler, daha başka tür hazinelerin ortaya çıkmasına daha çok sevineceğe benzemektedirler. Belgeler, örneğin. Sağlam ve su geçirmez bir ambalaj içinde, zamanın aşındırmasına karşı koymuş ve korunmuş durumda belgeler. Belki o zaman tarih kitaplarının kötü kralı John'un hiç de o kadar fena adam olmadığı ortaya çıkacak, yalnızca şanssız olduğunu, öldükten sonra düşmanlarının arkasından kötü şeyler yazmaya fırsat bulduğunu herkes öğrenecektir.

ELY ADASI

HITCHCOCK

ANNEMİN DOĞUM GÜNÜYDÜ..

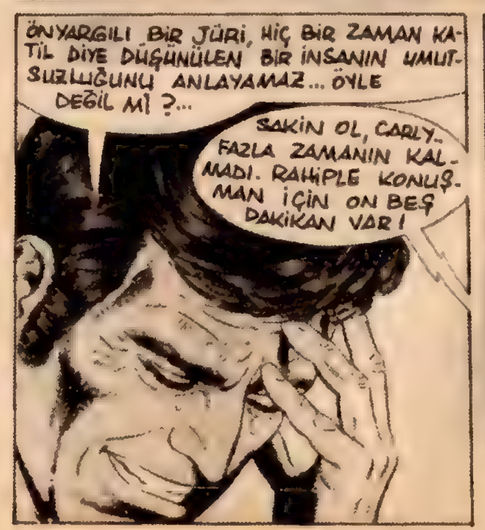

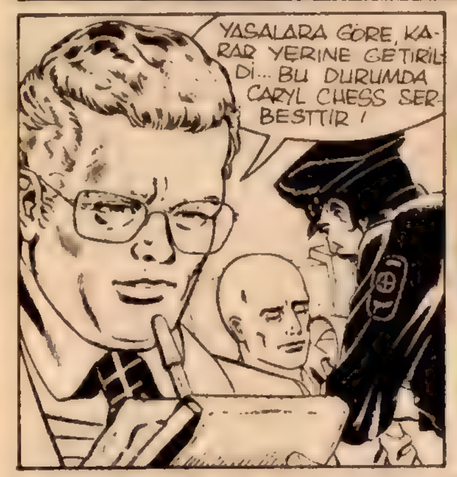

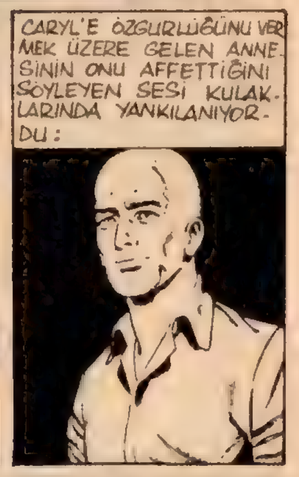

PEDER.. JÜRİ İNANMADI AMA, BEN GERÇEKTEN SUÇSUZUM!..

ANNEMİ ÖLDÜRMEDİM! HANGİ, AKLI BAŞINDAKİ İNSAN BÖYLE BİR ŞEY YAPABİLİR, SÖYLER MİSİNİZ?

"ANNEMLE SIK SIK TARTIŞIRDIK.. AMA MUTLU OLMAK DA İSTERDİK.

SÜREKLİ İÇMENE ÜZÜLÜYORUM OĞLUM.. NE ZAMAN BIRAKACAKSIN BUNU?

ANNE, RİCA EDERİM.. YORUCU BİR GÜNÜN SONUNDA İÇİLEN BİR KADEH İÇKİ BENİ DİNLENDİRİYOR..

"KOMŞULAR, MAHKEMEDE AKŞAMLARI ANNEMLE YAPTIĞIMIZ BU KÜÇÜK TARTIŞMALARI ANLATTILAR...

CARLY CHESS HER AKŞAM EVE GELDİĞİNDE KAVGA BAĞLARDI.. BAYAN CHESS BUNDAN ÇOK UTANIYORDU...

DOĞRUYDU PEDER.. İÇKİ YÜZÜNDEN ANNEMLE HEP TARTIŞIRDIK. AMA ONU ÖLDÜRMEK AKLIMIN UCUNDAN GEÇMEDİ BİLE... O AKŞAM DA..

"ANNEMİN DOĞUM GÜNÜYDÜ.. BEN DE NAZİK OLMAYA KARARLIYDIM.

CARLY, ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM.. NE GÜZEL ÇİÇEKLER..

ANNE, LÜTFEN.. NE VAR BUNDA? HEM SENİN İÇİN AZ BİLE...

CARYL'IN ANNESİ...

ANNE! NASIL OLUR?.. SEN... YAŞI... YOR.. SUN!...

ÇEVREMDEKİ İNSANLAR YÜZÜNDEN, OĞLUMUN MASUMLUĞUNA İNANMIYORDUM!

SANA KARŞI DAHA ÖLÇÜLÜ DAVRANMALIYDIM CARYL.. BÖYLE YAPAMADIM VE İKİMİZ DE ZOR GÜNLER GEÇİRDİK!

CARYL, BAK BEN İYİYİM... ŞİŞE YALNIZCA SIRTIMA ÇARPMIŞTI. BENİ ÖLDÜRMEDİN.. BİZİM İÇİN GÜZEL GÜNLER BEKLİYOR!

HAYDİ OĞLUM... BURADAN BİR AN ÖNCE UZAKLAŞALIM.

..VE CARLY CHESS, ELEKTRİKLİ SANDALYEDE ÖLÜME MAHKUM EDİLMİŞTİR!...

ANNEMİN ÖLÜMÜNDEN SORUMLU TUTULUYORDUM. ÖLDÜRMEK İSTEMEMİŞTİM Kİ... SUÇSUZDUM...
ARTIK VERİLMİŞ BİR KARAR VAR, OĞLUM.. ŞİMDİ TANRIDAN AF DİLEMELİSİN...

RAHİP DUAYA BAŞLAMIŞTI.. AZ SONRA...
CARLY CHES.. VAKİT TAMAM!

GERİYE SAYMA BAŞLAMIŞTI...

OTURTUN ONU!..

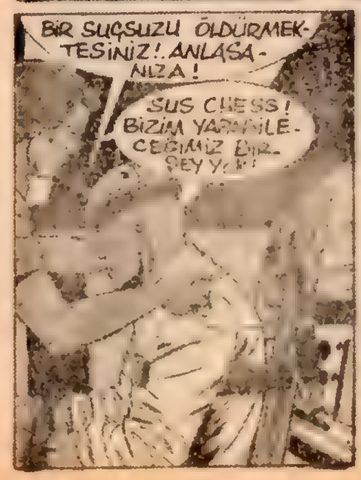
BİR SUÇSUZU ÖLDÜRMEKTESİNİZ!. ANLASANIZA!
SUS CHESS! BİZİM YAPABİLECEĞİMİZ BİRŞEY YOK!

NABIZ KONTROLÜ!.. TAMAM!

AKIMI YÜKSELTİN! İNDİRİYORUM...

BİRAZ DA MUZİK DİNLEYELİM, DEĞİL Mİ?..

SENİ VALSE DAVET EDİYORUM ANNECİĞİM...
CARLY! DELİSİN SEN...

ŞİMDİ DE BRANDY VE VİSKİ İLE GÜZEL BİR KOKTEYL HAZIRLAYAYIM...
LÜTFEN... HİÇ OLMAZSA BU GECE İÇME!

ANNE!. BU GÜZEL GÜNDE BİR İKİ KADEH İÇKİDEN NE ÇIKAR?.. İZİN VER, LÜTFEN!..
HAYIR, CARLY! BENİ SEVİNDİRMEK İSTİYORSAN, BU AKŞAM İÇME!

"HER ZAMANKİ GİBİ, ANNEM ŞİDDETLE BAĞIRMAYA BAŞLADI.
ANNE.. İÇKİ İSTİYORSAN ÇABUK SÖYLE! BİTİRİYORUM YOKSA...
BEN GİDİYORUM.. SENİ BÖYLE GÖRMEK İSTEMEM. NE DE GÜZEL DOĞUM GÜNÜ OLDU, TANRIM..

TAMAM.. DON GERİ İŞTE.. İÇMİYORUM! ŞİŞEYİ KIRACAĞIM, SEN DE SEVİNECEKSİN...

AHHH!
"İNANIN, PEDER.. ŞİŞEYİ DUVARA ATACAKTIM.. AMA YANLIŞLIKLA ANNEME ÇARPTI.

KISA HİKÂYE

MERCAN KAYALIKLARI

TUOMATU takımadaları, Güney Pasifik'te yan yana dizilmiş duygusunu uyandıran küçük adalardır. Tahitililer, bu adalara **"Bulut Adaları"** derler. Ama Fransızlar onlara **"Tehlikeli Adalar"** ismini takmışlardır.

Bundan otuz yıl kadar önce, Vilmon Monar isminde genç bir araştırmacı, bir şileple bu adaların çevresinden geçerken, adaların en güney ucunda bulunan Rimaro Adası'nı görmek istediğini kaptana söylemişti. Şilebin adaya yanaşmasına olanak yoktu. Onun için kaptan Monar'ın emrine altı Tahitili denizci ile bir kayak vermişti.

Monar, uzun kayığın burnuna oturarak, denizcilerle birlikte yola koyuldu. Şilep ise adanın açığında demirlenmişti. Adaya yaklaştıkça şilebin niçin yanaşmadığını daha iyi anlıyordu. Adanın önünde mercan kayalıklar bir duvar gibi yükseliyordu. Bu duvarda bir geçit yeri bile görünmüyordu. Monar:

"Adaya nasıl gideceğiz?" diye sordu. "Bu kayalıklardan geçmek çok güç..."

Tahitili denizcilerin başkanı Roo güldü:

"Gideriz. Tanrı yardımcı olur. Bu kayalıkların arasında dar bir geçit vardır. Ama o geçitten deniz o kadar süratle geçer ki, oradan giremeyiz, parçalanırız. En iyisi bu kayalıklara yaklaşmak, sonra onları aşan kuvvetli bir dalga ile birlikte öbür tarafa fırlamak..."

"Böyle şey olur mu?"

"Olur... olur. Biz her zaman öyle yaparız."

DALGALAR kayalıkları şiddetle dövüyorlardı. Denizcilerin söylediklerine göre, en şiddetlisi dokuzuncu dalga idi. Onu, bekliyorlardı. O dalga gelince, hep birlikte suların üzerinden âdeta kayarak mercan kayalıklarını aşacaklardı. Gerçekten de birden müthiş bir dalga geldi... Tahitili denizciler hep birden, "Hoe! Hoe!" diye bağırarak kayığın kenarına yapıştılar. Kayık, köpüklü dalganın üzerinde bir ceviz kabuğu gibiydi. Roo tâ tepeye gelince ayağa kalktı. Bütün denizciler de aynı şekilde ayağa fırlayarak denize atlamışlardı. Roo, "Sen de atla Monar! Atla!" diye bağırdı. O zaman Monar da, Roo gibi kendini denize attı.

Dibe doğru iniyordu. Yukarıda olup bitenler sanki başka dünyada oluyordu. Monar birden koluna bir canlının dokunduğunu hissetti. Hemen aklından bir düşünce geçti: "Köpek balıkları" diye düşündü. Eliyle kendisine sürtünen şeyi itti, sonra suyun yüzeyine çıkmak için çırpınmaya başladı. Ama bir türlü yukarı çıkamıyordu. Başı sert bir yere çarptı. O zaman bir mağaranın içinde olduğunu anladı. Sular onu buraya nasıl sürüklemişlerdi? Panik içinde, kendini oradan oraya atıyordu. Mağaranın içi zifiri karanlıktı. Yalnız ağzı yukarıdan gelen ışınlarla aydınlanmıştı.

MONAR dışarı çıkmaya çalıştı. Ama birden bütün vücudunda bir kesiklik hissetti. Yoksa suyun içindeki bu mağarada kimsenin haberi olmadan can mı verecekti? Birden koluna bir şey yakaladı. Sımsıkı yakalamıştı. Monar kendini kurtarmak istedi. Ama başaramadı. O zaman kolunu tutanın Roo olduğunu gördü. Roo, onun mağarada bulunduğunu anlamış, imdadına yetişmişti. Birlikte mağaradan çıkıp suyun yüzüne doğru çıktılar. Çevre köpük içindeydi... Tahitili denizciler parçalanmamış, hiçbir şey olmamış kayığa eşyaları dolduruyorlardı.

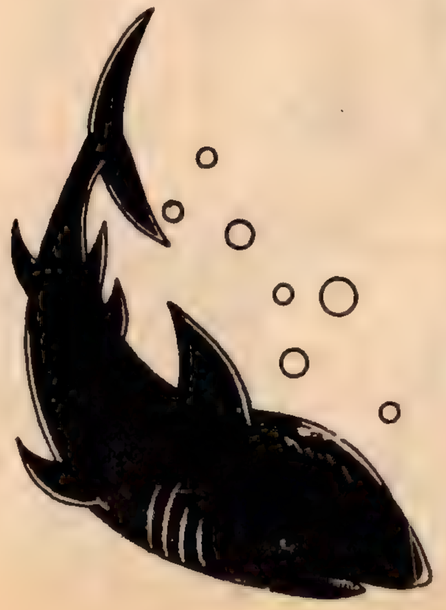

Roo, birden Monar'a aşağısını işaret etti. Monar oraya bakınca birden beş-altı metre derinlikte kocaman bir balığın yüzdüğünü gördü. Bir karaltı halindeydi. Roo, "Tonu!" diye bağırdı. "Hemen kayığa atlayalım." Tonu, oraların en korkunç deniz canavarlarından biriydi. Monar son gücünü harcayarak, denizcilerin yardımı ile kayığa bindi. Ama Tahitililer hiç korkmamışlardı. Kayığa binince ellerindeki zıpkınlarla Tonu'yu avlamaya çalıştılar. Biraz sonra mızraklarla delik deşik olmuş canavarı halatla mercan kayalıkların dibine çıkardılar. Hayvanın kocaman bir ağzı vardı ve sırtı kıkırdaklarla kaplıydı.

Roo gülerek: "Anlaşılan rahatsız oldu... Herhalde o mağara onun yuvasıydı" dedi. "Sen farkında olmadan davetsiz konuk olarak evine girmişsin. Haydi geçmiş olsun..."

ONDAN sonra hep birlikte lagünün mavi ve durgun suları üzerinden adanın hurma ağaçları ile kaplı olan kıyısına doğru gittiler... Ama Monar, yaşamının sonuna kadar Tahitili denizcilerin kayıkla nasıl mercan kayalıkları aştıklarını unutmayacaktı...

ZALİM KARDİNAL

Yirmi yıl boyunca Avrupa'nın en güçlü adamı Kardinal Richelieu idi

Yetkisi ve gücü kralınkinden bile büyüktü

İLK önce Majeste Kral Hazretlerini, sonra da evrenin sırlarını ele geçirmek isterim. Bunları gerçekleştirebilmek için bazen kulağıma gelen eleştirileri duymamazlıktan gelmem ve inatla çalışmam gerekiyor."

Bu sözler çelik vicdanlı Kardinal Armand Jean du Plessis Richelieu'ye aitti. Hani şu Fransa ve Avrupa'da en güçlü, en büyük otoriteye sahip kişi.

İnsanlar, Richelieu'nün amaçlarına ulaşmasında pek küçük bir rol oynuyorlardı. "Eğer çok zengin olurlarsa akıllarını işlerine veremezler. Hepsine birer katırmış gibi davranılmalı. Katırlar taşımak zorunda oldukları yükü bilirler, çalıştırılacakları yerde başı baş bırakılırlarsa hemen tembelleşirler."

Soğuk, zalim ve hasis bir insandı. Aynı zamanda cesaretli, hiçbir şeyden yılmayan, mücadeleci bir ruhu vardı.

Richelieu, soylu bir aileden geliyordu. Küçük bir çocukken asker olmak üzere yetiştirilmiş ama birden üniformasını rahip cübbesiyle değiştirivermişti. Babası da oğlunun içinde yanan şan, şöhret ateşini savaş meydanında değil, kilisede söndürmesini doğru bulmuştu.

Rahipliği seçmekte ne kadar haklı olduğu daha yirmi bir yaşındayken Luçon piskoposu olmasından anlaşılıyordu.

Aslında piskoposluğunu yaptığı bu yer Fransa'nın çok küçük ve fakir bir bölümüydü. Ama yine de bir başlangıçta. Hiç parası yoktu. Varlığını hissettirmek için ne yapıp yapıp görünümünü değiştirmesi gerekiyordu. Derhal bir yerden bir atlı araba ödünç aldı, hatta bir de sürücü tuttu. Piskopos çok fakir olsa bile mutlaka kadife bir yatakta yatmalıdır diye düşünüyordu. Bu karara vardığının ertesi günü eskiciden elden düşme bir kadife yatak aldı.

PİSKOPOS olarak Richelieu'nün de Fransa Parlamentosu'nda bir koltuğu bulunuyordu. Parlamento, Kral 13. Louis'nin salonunda toplanıyordu. Louis henüz 9 yaşındayken babası öldürülmüş, ülkeyi annesi Marie de Medici

yönetmeye başlamıştı. Bütün soylular ve önemli kişiler, Marie de Medici'ye iyi görünmeye çalışıyorlar, Louis'nin büyüyüp tahta geçeceği zamana yatırım yapıyorlardı.

Salonda Richelieu'nün yakışıklılığı meşhurdu. Uzun boylu, gururlu yapısı, ince dudakları, sivri sakalı ve şövalye tipi bıyığıyla doğrusu pek yüksek biri gibi görünüyordu.

Marie de Medici de etkilenmişti bu görünümden. 1616 yılında Richelieu'yu kendi koruyucusu olarak atadı. Ama Richelieu'nün o sıkıcı küçük odada çalışması uzun sürmedi. 1617'de diğer veliaht öldürülünce artık Louis'nin Fransa tahtına çıkması gerektiğine karar verildi.

Marie ve Richelieu, kral tarafından parlamentodan uzaklaştırıldılar. Richelieu hâlâ kralın annesi ile birlikte çalışıyordu. Kral ile annesi arasında ülkeyi kimin yöneteceği konusunda gün geçtikçe büyüyen tartışma tam bir iç savaş haline gelecekken ortalığı yatıştıran Richelieu olmuştu.

Louis, Richlieu'nün bu işteki payının farkındaydı. O da, başbakan de Luynes de, piskoposun gücünden korkmaya başlamışlardı. "Ondan korkunuz, Madam," demişti kral, annesine. "Ben onu sizden daha iyi tanıyorum. Sonsuz yükselme hırsı olan bir insan o."

Fakat birkaç yıl sonra Louis, böyle bir adama çok ihtiyacı olduğunu şaşkınlıkla farketti. Saray entrikalarını yönetmekte çok zorluk çekiyordu. O yıllarda Richelieu'ye Kardinallik verildi. Luynes'in ölümü de aynı sıralara rastladı. Richelieu böylece 39 yaşında yeniden parlamentoya çağrıldı ve o andan itibaren Kralı da, Fransa'yı da, Kraliçeden çok Kardinal yönetmeye başladı.

Richeieu'nün ilk işlerinden biri derhal gizli servisi kurmak oldu. Bu aslında çok akıllıcaydı, çünkü casusları kısa zamanda kendisini kimin nasıl öldürmek istediğini bulup ortaya çıkarıvermişlerdi. Bu işi böylece hallettikten sonra dikkatini Fransız Protestanlarını, Huguenot'lari ezip yok etmeye çevirdi.

RİCHELİEU'nün Huguenot'ları ezmeye çalışması aslında protestan oldukları için değildi. Din konularında her zaman hoşgörülü olagelmişti o. Asıl rahatsız olmasının nedeni, Huguenot'ların ordu çıkarabilecek kadar güçlü olmaları, ayrıca stratejik bakımdan önemli yerleri ellerinde bulundurmalarıydı. Bu bir bakıma kralın ülkesini ikiye bölmek demekti ve Richelieu de böyle bir şeye asla izin vermeyecekti.

Derhal bir ordu hazırlayıp Huguenot'lara saldırdı. İngilizlerden yardım gören Huguenot'lar devamlı karşı koyuyorlardı. Ama Richelieu yılmadan bastırdı ve sonunda güçlükle de olsa başarıya ulaştı.

Aslında kendisi de Huguenot'lar kadar telâşlı ve korkulu günler yaşamıştı. Her zaman sağlıksız bir insan olarak bilinirdi. Şiddetli başağrıları ve peşpeşe beş kez gelen yüksek ateş Huguenot'ların kalesi olan La Rochelle'i kuşattığı süre boyunca ona rahat yüzü göstermedi.

Bu zaferin sonunda Richelieu ününe ün kattı. Herkes bu güçlü adamı konuşuyor, kıskanıyor, övüyor, tebrik ediyordu. Çevresi düşmanlarla dolmuştu tabiî. Bu kişiler onun en küçük bir hatasını yakalayıp alaşağı etmeye çalışıyorlardı. Oysa Richelieu hiç kimseye önem vermiyor, onlara birer böcek gözüyle bakıyordu. Bir keresinde, "Hakaretlere kulak asma-

Richelieu, soylu bir ailedendi.

malı," demişti. "İncitmek istedikleri kişinin ününe ün katmaktan başka işe yaramazlar." Bununla beraber bazen öfkesini tutamıyor, çıldırıyor, bıçakla sağa sola saldırıyordu. Marie de Medici onun aslında üzgün, melankolik bir kişi olduğunu sofrasına oturup basit yemeğini kendi kendine yiyen, sık sık ağlayan biri olduğunu söylemişti.

La Rochelle zaferinden sonra Richelieu, bu sefer Avrupa ile ilgilenmeye başladı. Yabancı ülkelerle 17 yılda 74 antlaşma imzaladı. Bir ara kardinallik cübbesi yerine yine asker üniformasını giydi ve İtalya'ya saldırdı. Önce Pinerolo'yu, arkadan Roussillon'u, Catalonia'yı, Savoy'u alıp Milano'yu tehdide başladı. Lorraine dükü önceleri kralı epey kızdırmış olduğu için dönüş yolu üzerinde Lorraine'i de alıverdi.

Bütün bunlar olurken Richelieu, Fransa'yı diktatör gibi yönetmekteydi. Kardinalin sözümona yüceleştirmeye çalıştığı kral çok huzursuzdu. Bir gün kralın annesi Marie de Medici, oğluna Kardinalin Fransa'da bir tiran yönetimi kurmakta olduğunu, yakında her ikisini de ülkeden atacağını fısıldadı. Louis de bunu doğru buldu ve o hırsla Kardinal'in sürülmesine ilişkin buyruğu imzaladı.

Ama kâğıdı imzalar imzalamaz, bu sefer de ülkeyi nasıl yöneteceği içine dert oldu. Duruma bir çare bulmak üzere kalkıp Versailles'a gitti.

Sürgün haberi kısa zamanda duyuldu. Marie de Medici zevkinden uçuyor, sağa sola, "Yönetim tekrar benim elime geçti," şeklinde haberler yayıyor, "Richelieu herhalde şimdiden İngiltere yolunda olmalı," diyordu.

Oysa Kardinal'in öyle bir şey yaptığı yoktu. Tam ondan beklenebilecek hareketi yapmış, Versailles'a, kralı görmeye gitmişti.

Kral onu, kollarını iki yana açarak karşıladı. Emri görmemezlikten gelmesine çok sevinmişti. "Çok iyi bir bakansın," dedi. "Annemin derdi, etrafının kirli insanlarla dolu olması." En kısa zamanda Louis sürgün emrini geçersiz hale getirdi. Marie'nin aldatıldığı gün olan 11 Kasım 1630 günü de hâlâ Aptallar Günü olarak bilinir.

Richelieu, eğer bu ülkeyi kendisi yönetecekse, Ana Kraliçe'nin Fransa'yı terketmesi gerektiğini anlamıştı. Durmadan krala annesini sürmesi için etki yapmaya çalışıyordu. Sonunda bir gün Marie, Paris dışındayken kral ona bir daha dönmemesini söyleyen mektubu yolladı.

Ama kraliçe için bu mektup tam bir yıkım oldu. Bir zamanlar yanına aldığı Richelieu'nün bu işte parmağı olduğu kesindi. Üzüntü içinde Cologne'a gidip kendine bir ev kiraladı, bir tek hizmetçisiyle orada yaşamaya başladı. Hemen hemen fakirlik içinde de öldü.

Louis'nin en büyük zevki saray bahçesindeki kuşları yakalamaktı. Ülkenin bütün yönetimini Kardinal'in ellerine bırakmıştı. Onu Dük yaptığı zaman, Richelieu'nün düşmanlarının kızgınlığı görülecek şeydi.

Richelieu'nün düşmanlarından biri olan Henri de Montmorency bir isyan hazırlamıştı. Hatta bu isyan Fransa'da bir iç savaşa bile yol açabilirdi. Ne var ki Richelieu'nün casusları bir kere daha işe yaradılar ve Kardinal bir panter hızıyla Montmorency grubunun üzerine atıldı. "Krala ihanet etti. Onu derhal asın!"

Genç ve saf bir marki olan Henri de Cinq-Mars, Richelieu'ye karşı plan hazırlayan ikinci kişi oldu. Kardinal'in işgal ettiği İspanya'nın kralıyla birleşti.

Yine Richelieu'nün gizli casusları durumu açığa çıkardılar. Bu sefer plan bütün ayrıntılarıyla birlikte Kral Louis'ye bildirildi. Kral derhal Marki'nin tutuklanma emrini imzaladı ve Kardinal'e her zamankinden daha çok güvenmeye başladı.

Marki'nin tuzağını etkisiz hale getirdikten sonra Richelieu ağır hastalanarak yatağa düştü. Doktoru ona 24 saat içinde ya tamamen iyileşeceğini, ya da öleceğini bildirdi. Kesin cevaplardan her zaman hoşlanan Richelieu, bu sözlerden memnun kalmıştı. İki gün içinde de öldü.

Richelieu'nün gizli casusları durumu açığa çıkarmak için çalışıyorlardı.

ŞANG-Lİ-ŞANG! SÖYLE ATEŞ KESSİNLER, YOKSA SON MERMİYE KADAR AVLUYU KURŞUN YAĞMURUNA TUTARIM!
YAPARSINIZ! BENİM SEN KORKUTMANİŞANCILARIMDAN DAHA ÇOK ZARAR VERİRSİNİZ!
NE DİYOR?
BİLMEM! BEN DE SENİN GİBİYİM. BU İŞ CANIMI SIKMAYA BAŞLADI!
ELMASLAR GERÇEKTİ. SON SINAVI DA KAZANDINIZ. MANÇU'NUN TÜM SORULARINI YANITLADINIZ!
... GERİSİNİ BEN ANLATIRIM ARTIK, DOSTLARIM! MUKH-LE-MANÇU'NUN LÜKS OTELİNE HOŞ GELDİNİZ.
KUBAK!?!

EVET! Hİ, Hİ, Hİ! ZAVALLI KUBAK, O GÖRKEMLİ MANÇU'NUN TA KENDİSİYDİ. ŞEREFİ UĞRUNA ÖLMEYİ BİLE GÖZE ALAN MANÇU'NUN. SİZİNLE GENÇLİĞİN, MACERANIN TADINA YENİDEN KAVUŞTUM. HA, HA, HA!
DEGENE A'DAN Z'YE ALDATILDIK.

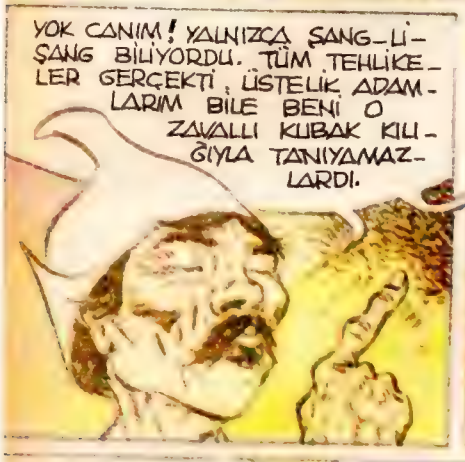
YOK CANIM! YALNIZCA ŞANG-LİŞANG BİLİYORDU. TÜM TEHLİKELER GERÇEKTİ; ÜSTELİK ADAMLARIM BİLE BENİ O ZAVALLI KUBAK KILIĞIYLA TANIYAMAZLARDI.

BAŞARININ BÖYLESİ TATLI OLUYOR. FAKAT EN UFAK BİR KUŞKUM OLMASIN İSTİYORDUM.

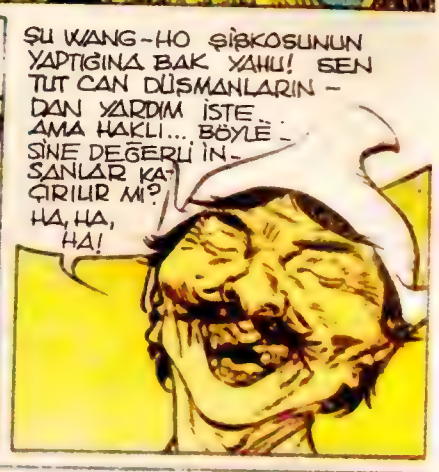
ŞU WANG-HO ŞİBKOSUNUN YAPTIĞINA BAK YAHU! SEN TUT CAN DÜŞMANLARINDAN YARDIM İSTE... AMA HAKLI... BÖYLESİNE DEĞERLİ İNSANLAR KAÇIRILIR MI? HA, HA, HA!

MAĞARA.. GAZ... YARASALAR... VAY CANINA BÜTÜN BUNLAR GÜME GİTTİ... YER YARILSA DA...
KES ARTIK, KOMEDİ BİTTİ. PROGRAMDA EĞER BAŞKA SOYTARILIKLAR YOKSA, GİDELİM.

CANIMIZ OLUR MU; BİR DAHA VAR! ÜSTELİK DE ELİ İYİSİ, TÜM ZAHMETİNİZE DEĞECEK GÖSTERİ.
GÖSTERİMİZ

SİZİN BANA GETİRDİĞİNİZ FİDYE SAYILMAZ. GENERAL SATAN'IN KIZI SONG-Şİ'NİN KOCASI OLACAK OĞLUMA GETİRDİĞİ ÇEYİZ SADECE!

Sürecek

İNSANDA • HAYVANDA • BİTKİDE
YAPIDA • MEKANİKTE
UZAYDA.....

EN BÜYÜK
EN İNCE
EN HIZLI
EN UZAK
EN ÖNCE
EN DERİN
EN ÇOK
EN SOĞUK
EN İŞLEK
EN PARLAK
EN GENÇ
EN GENİŞ
EN ZAYIF
EN UZUN
EN GÜÇLÜ
EN YAVAŞ
EN KISA
EN KESKİN
EN ENDER
EN YAŞLI
EN HAFİF
EN YÜKSEK
EN AĞIR
EN İŞLER

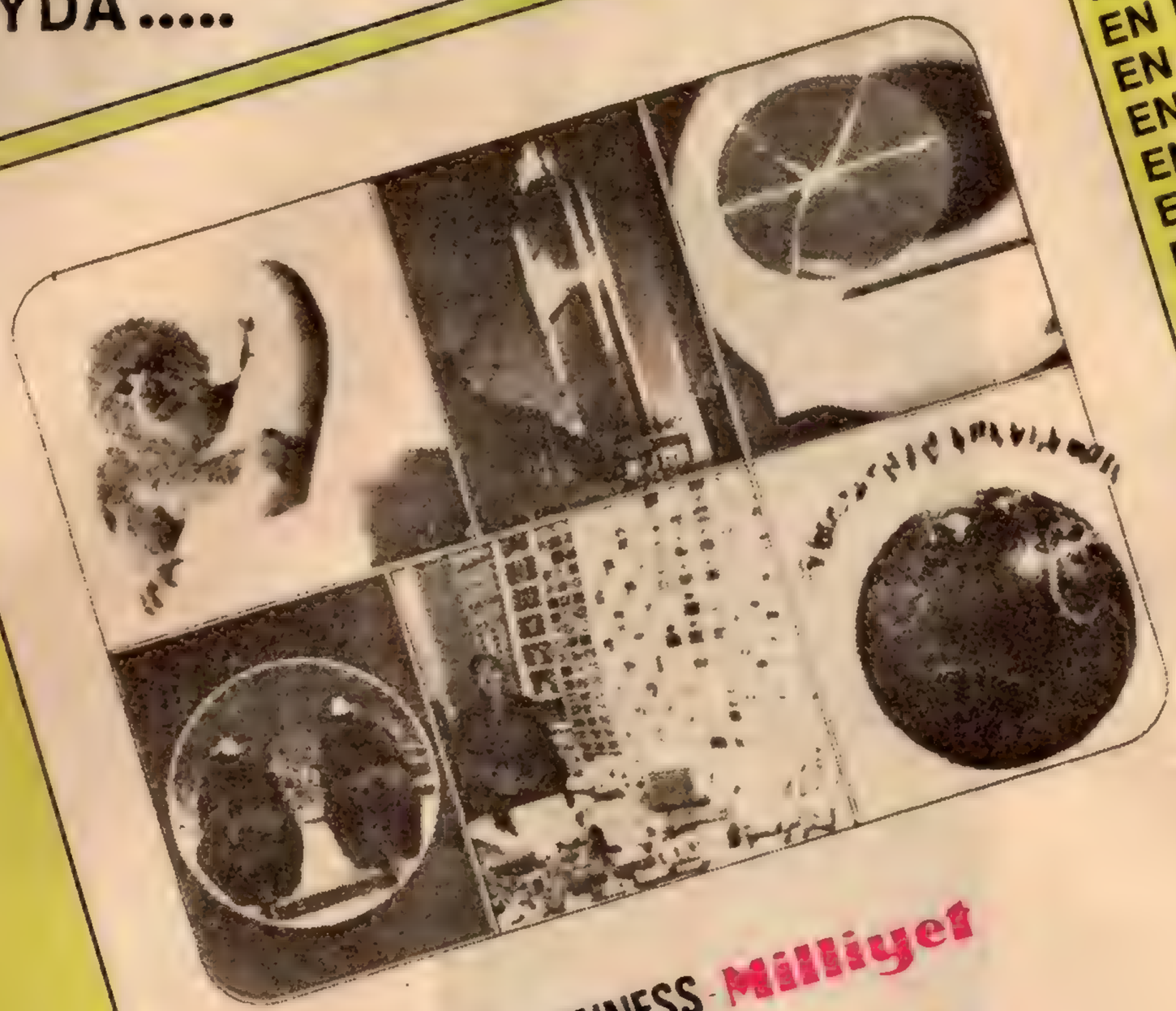

GUINNESS - Milliyet

DÜNYA REKORLAR KİTABI

Milliyet YAYINLARI

2. BASKI

GENEL DAĞITIM:
MİLLİYET YAYIN A.Ş.
Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: 22 44 10
26 83 86

GÜNEYE GİDEN KERVAN

GÜNEY YOLUNDA

YAKİT geceydi. Yolda bir kervan yürüyordu.

Develer, uçsuz bucaksız bir halıda yürüyorlarmış gibi, sessizlik içinde yol alıyorlardı. Yalnız deve çanları, ortalıkta ses denecek tek şeydi..

Kuzeyden sımsıcak bir rüzgâr esiyor, kervan güneye gıdiyordu. Develerin üzerlerinde insan karaltıları vardı. Onlar da cansız birer heykel gibi duruyorlardı. Öne, arkaya doğru biteviye sallanıyorlar, sanki birer deli derviş gibi Tanrı'ya şükrediyorlardı.

Giz yüklüydü bu kervan...

Bilinen tek şey, kervanın güneye gittiğiydi. Ama "güney" denilen yer, bir noktadan oluşmuyordu ki!.. Güneyin hangi kentine, hangi kasabasına doğru yolculuktu bu ve orada ne işleri vardı?

En öndeki devede, gözlerini sonsuz karanlığın içlerine dikmiş olan kervanbaşı, ne buyruk verecek, nerede konaklanacaktı?

Zaten gözlerini karanlıklara diken kervanbaşının düşüncesi de bundan başka bir şey değildi. Mısır'dan yükledikleri hurma çuvallarını güney kentlerinden birine satmaya götürüyorlardı. Şeyh İbnülzübeyr'in fikri, kervanını kazasız, belasız dilediği yere götürmek, yolun olağan tehlikelerinden birisine çatmamak, develerle malları elden kaçırmamaktı.

Kervanın en önünde giden köpekler durmadan havlıyorlardı.

Şeyh İbnülzübeyr, arkasına döndü, yüzü, kulakları sarılı ve yalnızca gözleri görünen adama bağırdı:

— Ya Sadi vakit nicedir?

— Gece yarısını geçiyor Şeyh...

— İşler yolunda galiba, değil mi?

— Elhamdülillah Şeyh, kazasız belasız yol alıyoruz... Şimdilik tabiî... Sonrası için güvence veremem...

Şeyh İbnülzübeyr denilen kara gözlü, kara pençeli iriyarı adam dudaklarının arasından birtakım dualar mırıldandı. Yolculuklarının güven içinde geçmesini Tanrı'dan diliyor olmalıydı.

Sonra ani bir kararla arkasına döndü ve:

— Ya Sadi, diye bağırdı. Son deveye kadar haber veriniz ki, herkes silahlarını hazır etsin...

Resim: Semih Poroy

Şeyh İbnülzübeyr, arkasına döndü: yüzü, kulakları sarılı ve yalnızca gözleri görünen adama seslendi:

— Başüstüne ya Şeyh... Bir şey mi oldu?

Şeyh:

— Bu yolun tehlikeler yolu olduğunu unutuyorsun ya Sadi. Güvenimizi düşünmek zorundayım...

Şeyhin "Sadi" diye çağırdığı adam:

— Haklısınız Şeyh, dedi.

— Sen buyruğumu çocuklara ilet ya Sadi!..

Yüzü ve kulakları sarılı, yalnız gözleri görünen kervanbaşı, İbnülzübeyr'in en güvendiği adamlarından biri olan Sadi:

— Silahlarınızı hazır edin, diye bağırdı.

Bu haber deveden deveye, kulaktan kulağa gitti:

— Silahlar hazır olacak... Silahlar hazır olacak!..

Bu kez en son deveden gelen haber kervanbaşı Şeyh İbnülzübeyr'in kulağına kadar geldi:

— Silahlar hazır oldu...

— Silahlar hazır oldu...

*

VARAN BIR

SESSİZLIK sürüyordu. Köpek ulumaları duyuluyordu. Develerin çan seslerinden başka bir şey duyulmuyordu artık...

Kuzeyden esen rüzgâr, şimdi biraz daha sıcak esiyordu. Gözleri yakacak, gözkapaklarını sızlatacak dereceye yükselmişti sıcak.

İbnülzübeyr'in boğazı kurumuştu. Suya olağanüstü bir gereksinme duyuyordu. Devenin sağ yanında asılı tuluma uzandı. Kabı ağzına dikti. Şimdi Şeyhin ağzından, bir su deresi boynuna doğru akıyor, kana kana su içiyordu.

İbnülzübeyr'in aklından: "İşlerin bu kadar yolunda gitmesi hayırlı değil" diye bir düşünce geçti. Oysa, şeyhin deneylerine göre, böyle düşünmesi her zaman uğursuzluk getirirdi ona. Kaç kez denemişti, ne zaman böyle bir duyguya kapılsa ardından dert ve felâket gelirdi. Muhakkak bir terslik çıkar, rahatı kaçardı, hatta bir tehlike çemberinin içine girdiğini hissederdi.

Şeyh böyle düşündü ama, bir taraftan da:

— Keşke duygularım aldatsa, diye teselli bulmaya çalışıyordu. Başımıza kötü bir şey gelmese...

Tam içinden yeni bir duaya başlamıştı ki, kulağına böğürmeyi andıran bir ses geldi:

— Ahhhh!..

Devenin yularını çekti,

Hemen yere atladı.

Kervan olduğu yerde mıhlanmıştı sanki...

Şeyh İbnülzübeyr, Sadi'ye sordu:

— Bir ses duydum ya Sadi...

— Ben de duydum ya Şeyh...

— Ne oluyor acaba?

— Hiçbir fikrim yok ya Şeyh...

Sadi'den sonra öteki develerin binicileri de yere atlamışlardı.

Kervanın en sonunda bir kalabalık görünüyordu. Bunlar daha önce atlayan deveciler olacaktı.

Kalabalık yere eğilmiş, türlü seslerle konuşuyorlardı:

— Ya Ali... Bu ne hal?

— Ya Hüsnü... N'oldu?

Şeyh İbnülzübeyr'le Sadi koşarak kervanın sonuna ulaşmaya çalıştılar.

Hem koşuyorlar, hem soruyorlardı:

— Bir yaramazlık mı var?

Kervanın sonuna geldikleri zaman, devecilerin tümünün yerde yatan birinin üzerine eğildiklerini gördüler.

Şeyh sordu:

— Ne oldu buna?

İbnülzübeyr, güçlü iki koluyla devecileri iki yana iterek kendisine yol açtı.

İlk sorduğu soruya hiç kimse karşılık vermedi.

Buz gibi soğuk bir-iki dakika geçti.

— Kim yaptı bunu?

Şeyh İbnülzübeyr'in, yaralı bir kaplan sesini andıran bu böğürmesinden titrediler.

Yerde yatan, son devedeki arka gözcüsü Mahmut'tu. Hâlâ kalbi üzerinde bir hançer duruyordu

Şeyh, hançeri kabzasından yakaladı ve hızla çekti. Bir kan sütunu yüzüne fışkırdı. Geriye fırladı. Kan selini, yüzünden kolunun yeniyle sildi.

Hançeri iyice gözden geçirdi. Evirdi, çevirdi. Hançerde "Ölüm" işareti vardı. İbnülzübeyr bozuntuya vermedi ama yüreği korku içinde kalmıştı.

Sonra kendisinde biraz güç bularak titrek bir sesle sordu:

— Nasıl olduğunu göreniniz var mı?

Tıss çıkmadı.

İbnülzübeyr yineledi gür sesiyle:

— Size soruyorum, gören var mı aranızda?

Çemberin en arkasındaki sıska adamdan incecik bir ses çıktı:

— Görmedik ya Şeyh...

— Başka gören?

Yine çemberin arka sıralarından kalınca bir ses konuştu:

— Yalnız, bir atlı kuzeye doğru uçtu, gitti.

Fenerle, yerde yatan Mahmut'un yüzünü incelediler. Boğazında tırnak izleri vardı.

İri yapılı Şeyh İbnülzübeyr:

— Gördünüz de neden arkasından ateş etmediniz, diye öfkeyle haykırdı.

— Kâr etmezdi ya Şeyh... Çok sonra gördük... O işini bitirmişti.

— Uyuyor muydunuz?

— Hayır Şeyh...

— Peki, nasıl olur da, bir yabancı ta içimize kadar girer de bizi canevimizden vurur?

Bu söz karşısında hiç kimsenin sesi çıkmadı.

Bir ölüm sessizliği kapladı kervanı...

ÖLEN Mahmut'un yer yer yüz derileri yırtılmıştı. Önce sesi çıkmasın diye boğazı sıkılmış, sonra da hançerlenmişti.

Belli etmemeye çalışıyordu ama Şeyhin yüreği çok sert darbelerle atıyordu. Hem korkmuş, hem heyecanlanmıştı.

— Yazık, diye söylendi. Mahmut kervanımın en yiğit adamıydı. Hain-

Resim: Semih Poroy

Şeyh, "Gördünüz de neden arkasından ateş etmediniz?" diye öfkeyle bağırdı...

ce ve kahpece öldürüldü. Yatacağı yer Cennettir...

Şimdi Şeyhin zihnini başka sorular kurcalıyordu:

"Kim olabilir? Şeyh Razzak mı? Şeyh Gafur'un adamları mı? Acaba amaçları ne olabilir? Ben böyle bir olay beklemiyordum, desem yalan olur... Ama nedeni? Nedeni? Nedeni?"

Zihninden geçenleri hemen anlamış gibi Sadi:

— Kimden umarsınız ya Şeyh? dedi...

— Ah bir bilebilsem... Şaşırdım, kaldım...

— Benim aklıma birkaç olasılık geliyor ama...

— Benim de geliyor...

— Ya Şeyh, Tanrı'nın mel'un kulları çoktur.

— Haklısın ya Sadi...

— Peki ama kim?

— Ben bunca yıllık deneylerime dayanarak derim ki. Bu işi... Yapsa... Yapsa...

Şeyhin çevresini saran kalabalık, Şeyh'lerinin ağzından çıkacak son sözcüğü duymak için kulak kesilmişlerdi

Şeyh, daha çok meraklansınlar diye bir an durmuştu. Sonra ürkek ürkek konuştu:

— Yerin kulağı var bu günlerde... Her ağzınıza geleni konuşmak uygun değil... Ben de diyorum ki...

— Ne diyorsun? Ne diyorsun ya Şeyh? diye bir ağızdan sordular sanki...

Şeyh yine çevresine bakıp kuşkulu kuşkulu:

— Bilmem ki düşündüklerimi serbestçe söyleyebilir miyim?

Soğuk bir sükût başladı...

Bunu ilkönce Sadi bozdu:

— Adamlarınıza güvenebilirsiniz ya Şeyh... Her zamanki gibi... Aramızda bizim sırlarımızı düşmana verecek hiçbir kimse yoktur...

Haftaya: **Ölüm Bildirisi**

tonton ailesi

BU MEYVE BÜYÜLÜ-DÜR. İNSANA RENK DEĞİŞTİRTİR. DENE İSTERSEN!..

AHH! YANDIM!

DOĞRU. KIPKIR-MIZI OLDU. BEN DE DENE-YEYİM...

EVET AMA BENİM RENGİM DEĞİŞMEDİ NEDEN?

ÇÜNKÜ SİZ SOYLU VE BÜYÜK KİŞİSİNİZ EFENDİM.

DENİZDEN SONRA ÇÖLE VARDILAR...

DEVEYE BİNMEK NASIL OLUYOR?

TIPKI LODOSTA VAPURA BİNMEK GİBİ.

TONTO POLO

BİR ARA ÇÖL FIRTINASI-
NA TUTULDULAR.

SONRA SUSUZLUK
BAŞLADI.

TÜM BUNLAR YETMİ-
YORMUŞ GİBİ BİR
DE SALDIRIYA
UĞRADILAR.

ÜNLÜ TONTO BULBA'NIN AT KUYRUĞU SAÇI...

...BU SALDIRIDA YOK OLDU!..

VIIIJJJ!

AH! ÇOK ÖZÜR DİLERİM.

?!

AMA İŞ İŞTEN GEÇMİŞTİ...

ÜHÜ ÜHÜ ÜHÜ! SAÇIM GİTTİ!.. KEL OLDUM BEN. MAHVOLDUM...

BÖYLECE HEPSİNİ TEK TEK YAKALADILAR...

MERAK ETME. SAÇIN YİNE UZAR AĞLAMA ARTIK...

Sürecek

SİNEMA TELEVİZYON

VİDEO

SİNEMAYI ÖLDÜRECEK Mİ?

İŞE, başından başlayalım: Video denen aygıt, en kolay şekilde kasetli teyp örnek gösterilerek anlatılabilir. Kasetli teypte ne yapıyoruz? Bir kasedi koyup onu dinliyoruz, beğenmezsek kaseti değiştirip başka bir müzik dinliyoruz. Video da aynı. Yalnız onun kasetlerinde hem ses, hem de görüntü var. Bu aygıtı, televizyona bağlıyoruz. Böylece televizyonumuzdan, kiraladığımız kasetleri izleme olanağımız doğuyor. Ayrıca video ile TV'deki bir programı kaydedip, tekrar izlemek mümkün.

Kaset kiraları nisbeten ucuz: Günlüğü 100-500 lira arasında değişiyor. En pahalısından bir film alsak bile (örneğin evde 6 kişi izlersek) sinemadan daha ucuza geliyor. Buna karşılık, video aygıtı gerçekten çok pahalı. En ucuzu 200 bin lira... Gelişmiş modeller 350 bin liraya kadar satılıyor.

Bu arada bazıları, **"Video yaygınlaşınca sinema ölecek"** diyorlar. Biz buna inanmıyoruz. Çünkü benzer tahminler, birçok konuda yapıldı. Örneğin sinema icat olunca, **"Tamam, tiyatro öldü. Artık varsa yoksa sinema"** diyenler oldu. TV ortaya çıkınca, aynı tahminler yine ortaya çıktı: **"Bundan sonra herkes filmi evinde TV'de izler, kimse sinemaya gitmez, bu da sinemanın sonu olur"** dediler. Bu da gerçekleşmedi. Bugün hepsi bir arada, birbirlerine yardımcı olarak yaşıyorlar. Videodan sonra da böyle olacak. Video çağı başlayacak ama öte yandan tiyatro da, sinema da, televizyon da yaşayacak.

● Erdem ŞENER

Tiyatro

ÖNERDİĞİMİZ OYUNLAR...

Orta öğrenim düzeyindeki bazı okulların tiyatro kolları yöneticilerinden mektuplar alıyoruz, öğretim yılı sonu için bir oyun sahnelemeyi düşündüklerini yazıyorlar ve bizden hangi oyunu oynayabileceklerini soruyorlar.

Doğrusu, böyle bir soruyu kısaca yanıtlamak çok güç. Salık verebileceğimiz sayısız oyun var ama, öncelikle metin gerekli. Kitap halinde yayınlanmış olanları bulmak — hele küçük kentlerde — hemen hemen olanak dışı. Okulların bulunduğu kentte ya da il merkezinde çocuk oyunları sahneleyen bir tiyatro varsa, oraya başvurulabilir.

Bir de genel kitaplıklara bakmakta yarar var.

Ama bu hafta birkaç oyun adı saymakla yetinelim:

"Köse ile Ese" (Çetin Köroğlu), **"Barış Gezegeni"** (Ülker A. Köksal), **"Ali"** (Orhan Asena), **"Patlatan Bal"** (Aziz Nesin), **"Yoklar Dağındaki Nar"** (Mümtaz Zeki Taşkın), **"Keloğlan"** (Ümit Denizer), **"Altın Kalpli Kız"** (Dinçer Sümer).

Daha pek çok isim sayabiliriz, ama onu da gelecek haftaya bırakalım.

● TAHİR ÖZÇELİK

GRACE KELLY'nin HAYATI FİLM OLDU

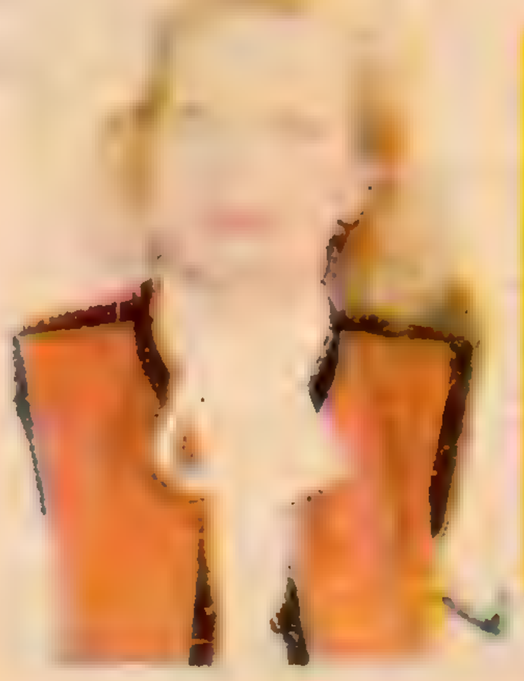

Geçen yıl ölen Monaco Prensesi Grace Kelly'nin yaşamı, bir filme konu oldu. Filmin adı "Philadelphia Prensesi", bunun nedeni de Grace Kelly'nin Amerika'da, Philadelphia'da doğmuş olması... Filmde Grace Kelly'yi Cherly Ladd canlandırıyor. TV izleyicileri, onu da tanıyorlar. Cherly, Farah Fawcett, "Charlie'nin Melekleri" dizisinden ayrılınca, onun yerini almıştı.

Pul

ÇİN

Dünyanın en kalabalık ülkesi olan "Çin", 1982 yılında uzay araştırmalarına da başlamıştır. Bu amaçla geçtiğimiz aylarda ülkede yayımlanan tek pulluk bu seri, konunun önemini vurgulamak amacıyla çıkarılmıştır.

JERSEY

İngiliz Milletler Topluluğu'na bağlı olan "Jersey", çıkardığı bu dört pulluk seride, İngiliz Kraliyet Sarayı'ndan bazı bölümlerle, kral ailesine ait bazı özel eşyaları sergileniyor.

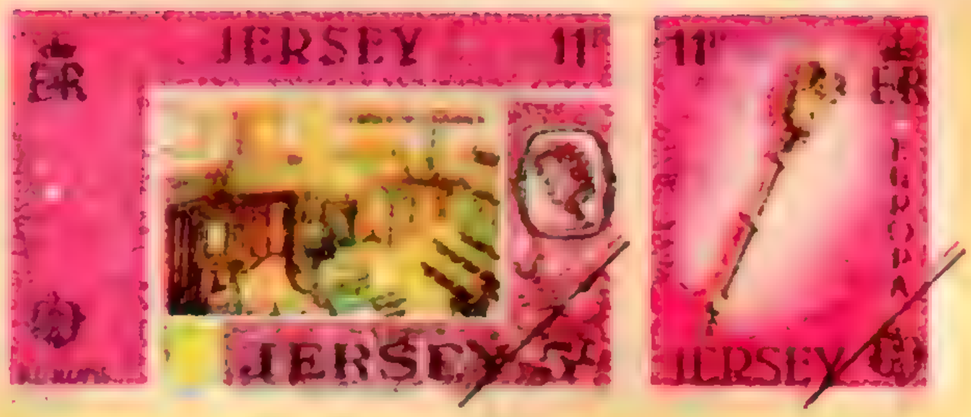

KISA KISA

- İbrahim Tatlıses, film yönetmenliğini benimsedi. İlk kez "Yalan" adlı filmde yönetmenlik yapan Tatlıses, Urfa'da çekeceği ikinci filmde de yönetmenliği üstlenecek. **"İlk film benim için deneydi, bu ikincisinde iddialıyım"** diyor.
- Virgül olarak tanınan komedyen Enver Demirkan'ın bir kız çocuğu oldu. Çocuğa Simla adı verildi.

TV'DE İZLEDİĞİMİZ KUKLALARIN ÖYKÜSÜ

TELEVİZYONDA, **"Merhaba"** adlı çocuk programında **"Aliş"** adlı kuklayı izliyoruz. Bu kuklayı yapan, **Engin Köseoğlu...** Aliş ise, ilk kuklası değil. Bu işe yine TV'de izlediğimiz İncik ve Boncuk'u yaparak başlamış. Sanatçı bu konuda şunları söylüyor:

"Ben aslında radyoya çocuk oyunları yazarım. TV yeni başlamıştı. Bir gün İncik ile Boncuk adlı iki kuklayı izledim, ikisini de çok çirkin buldum. Hemen iki kukla yapıp yetkililere götürdüm. Onlar beğenince benim iki kuklam İncik ve Boncuk olarak ekrana çıkmaya başladı. Sonda Idık ile ... dık'ı yaptım, daha sonra da ...'i... Gerektikçe TV için kukla yapmaya devam edeceğim."

HAFİYE 99

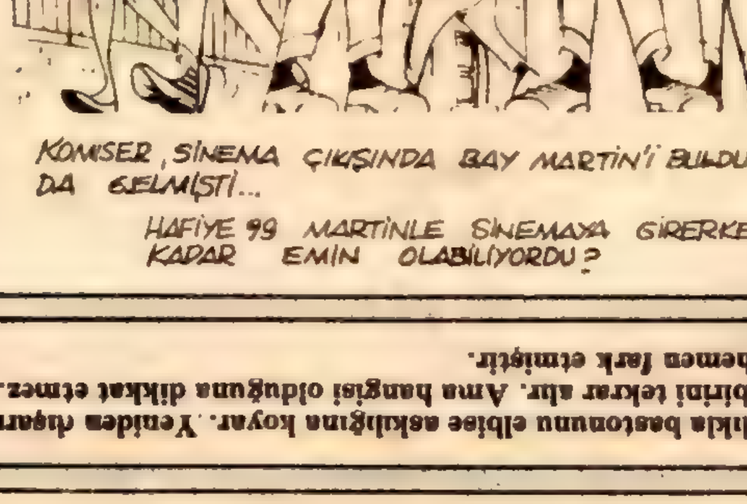

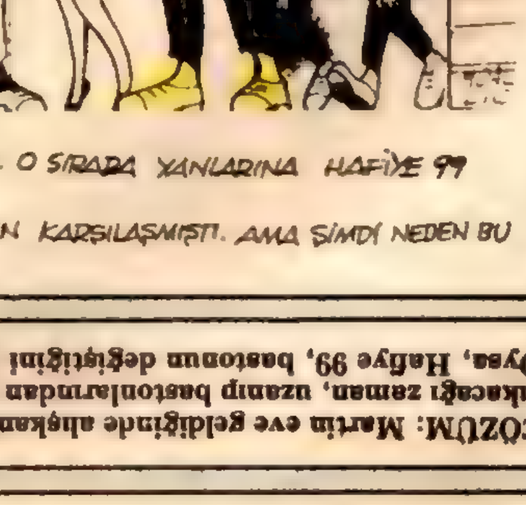

ÇÖZÜM: Martin eve geldiğinde ahşap kısmı elbise askılığına koyar. Yeniden dışarı çıkacağı zaman, uzamış bastonlarından birini tekrar alır. Ama hangisi olduğuna dikkat etmez. Oysa, Hafiye 99, bastonun değiştiğini hemen fark etmiştir.

CİM-CİME

Minicik bir tohumun içinde koca-man bir ağacın malzemesi var. Tohumu toprağa gömüp de yeteri kadar beklediniz miydi, dev gibi bir ağaç oluveriyor.

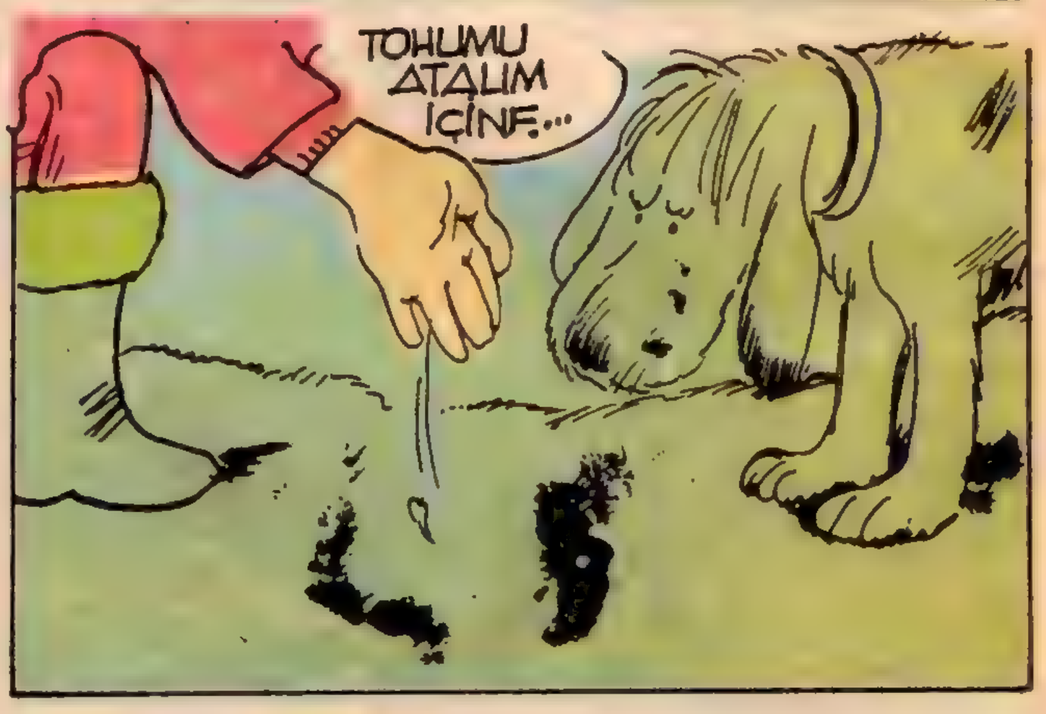

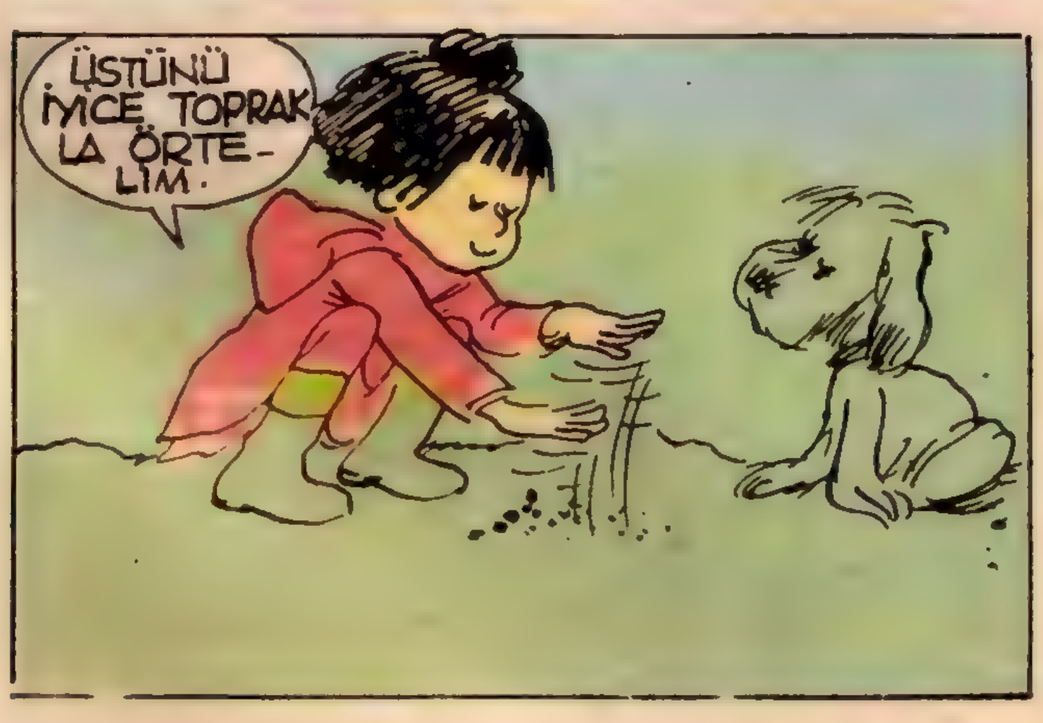

«ARMAĞAN YAĞMURU 83»

TOHUM NEMLİ TOPRAKTA DİNLENİR AMA UYUMAZ...

CİMCİMENİN AĞACI

CİMCİMENİN AĞACI

CİMCİMENİN AĞACI

CİMCİMENİN AĞACI

CİMCİMENİN AĞACI

CİMCİMENİN AĞACI

CİMCİMENİN AĞACI

CİMCİMENİN AĞACI

CİMCİMENİN AĞACI

CİMCİMENİN AĞACI

1000 OKURUMUZA

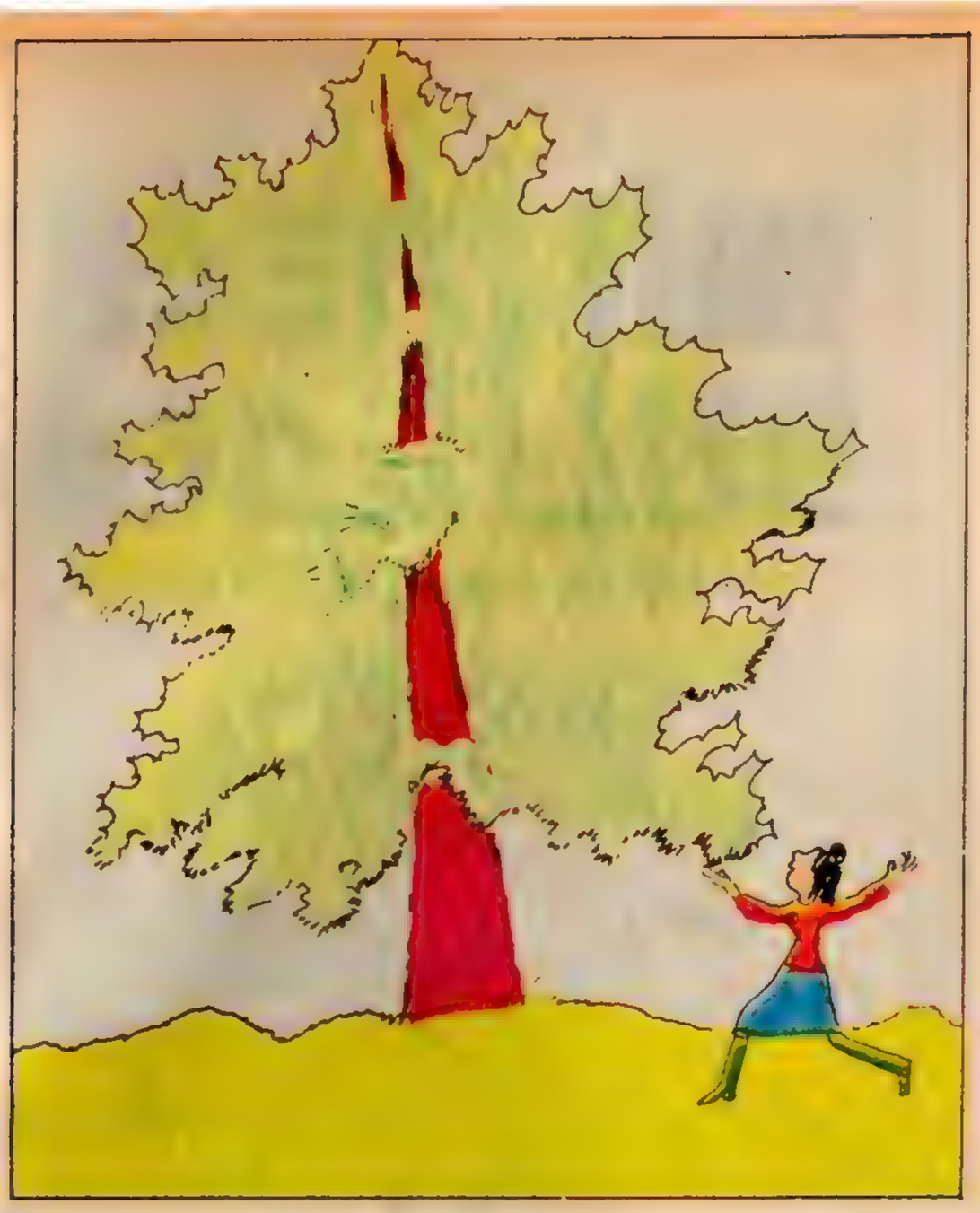

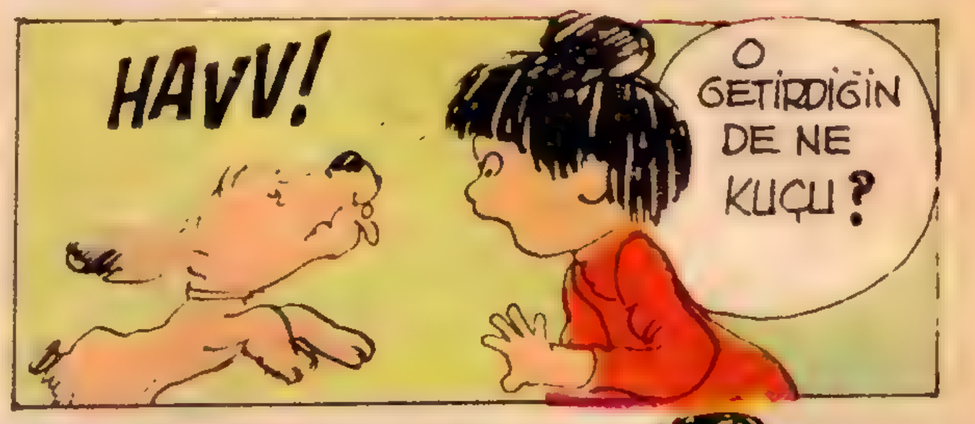

Milliyet YAYINLARI

TEKE TEK

Tarihimizin şanlı, doğru sözlü ve başeğmez kahramanlarının onur veren destanları. Türk hikâyeciliğinin büyük ustası Ömer Seyfettin'in en güzel hikâyeleri...

DİKKAT! "Milliyet Çocuk Kulübü" üyeleri üye no.ları ile birlikte 125 liralık posta pulu göndererek bu kitaplardan İNDİRİMLİ OLARAK ALABİLİRLER.

19. BASKI

Zarf şeklinde renkli-resimli ofset baskı
Lüks cilt ve kuşe gömlekli 150 lira

BÜTÜN KİTAPÇILARDA

1000 SÖZLÜK DAĞITIYOR

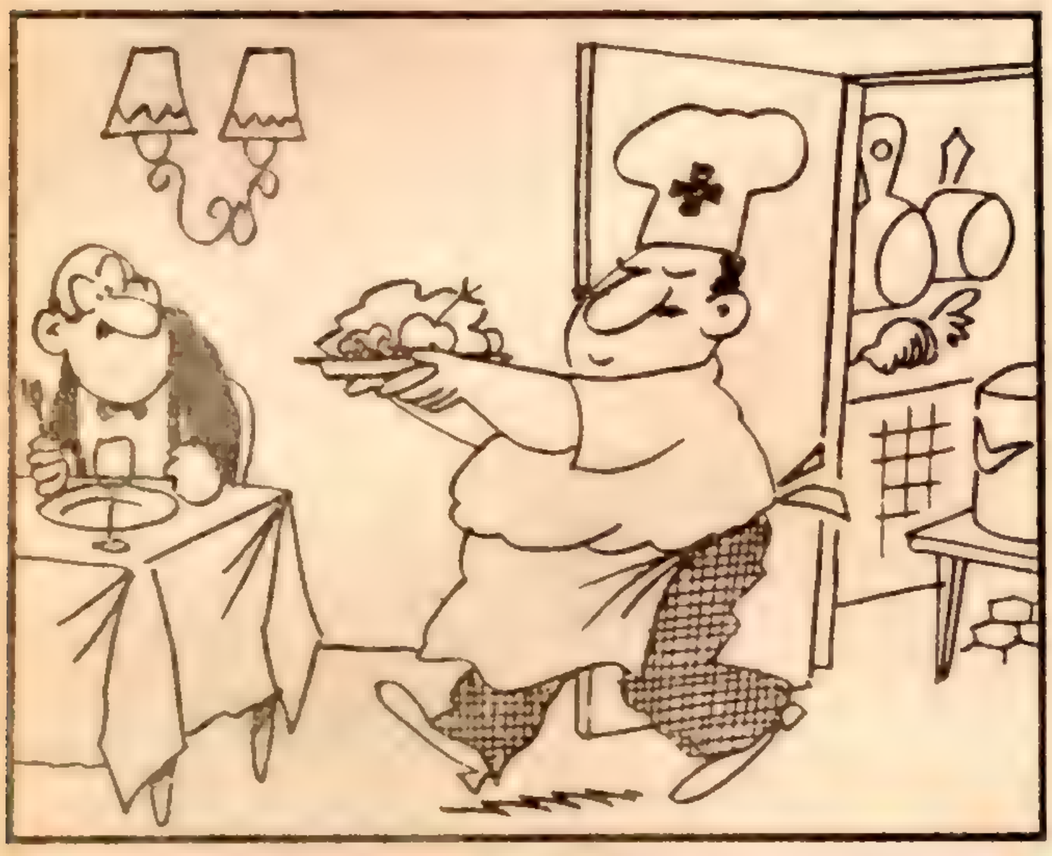

7 BENZER

Yukarıda gordüğünüz birbirinden farklı iki resim arasında birbirine benzer yedı ortak motif bulunmaktadır. Bunlar nelerdir?

Noktalı yerleri boyayalım. Bakalım ortaya ne çıkacak?

BİLMECE BULMACA

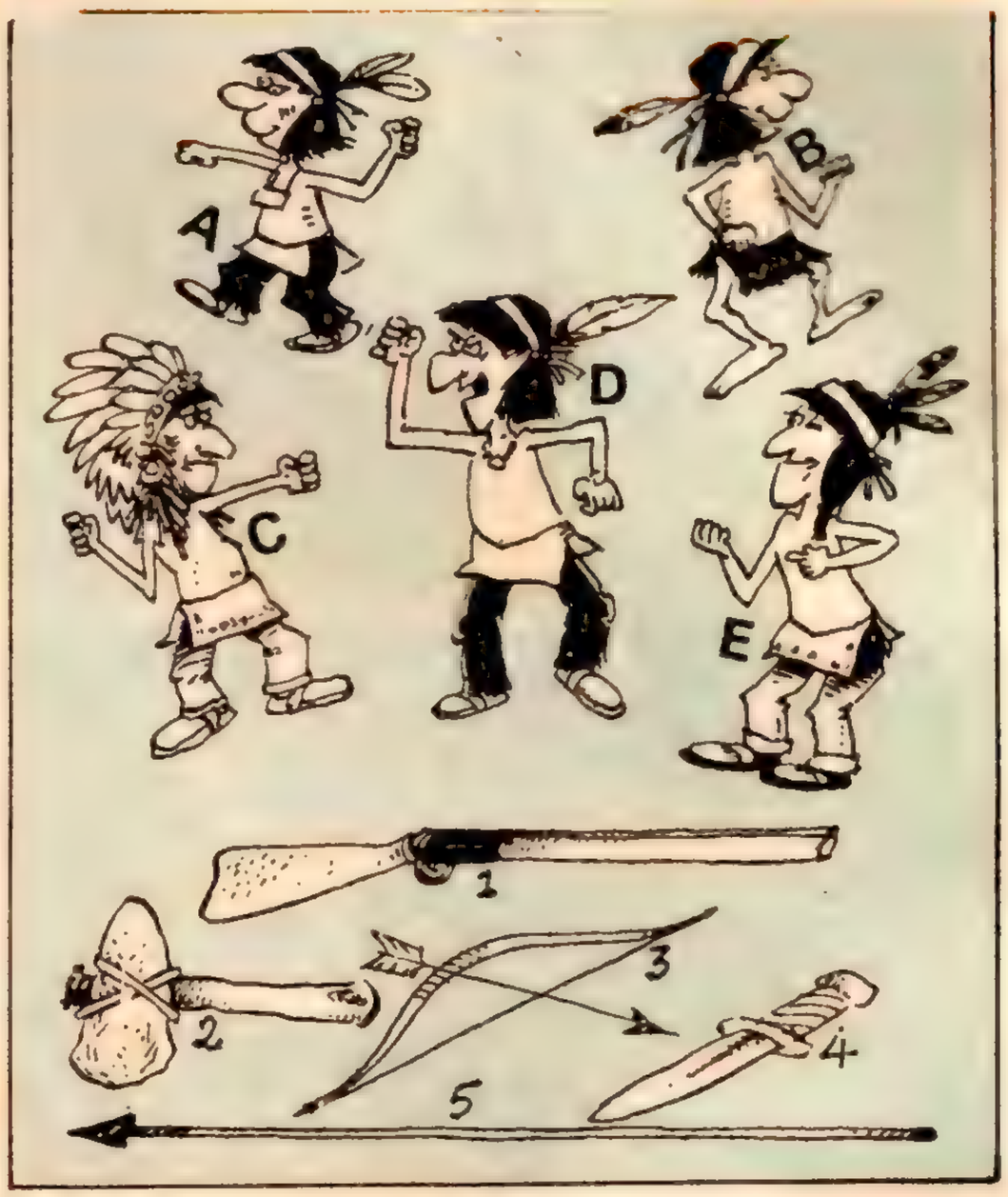

SİLÂHLAR: Numaralarla işaretli silâhlar, harflerle işaretli yerlilerden kimlere aittir? Eşleyiniz.

KARE BULMACA

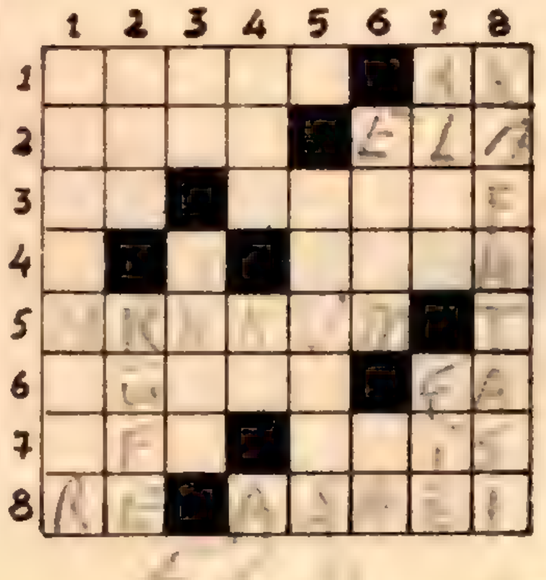

SOLDAN SAĞA: 1- Bir ay adı - Beyaz. 2- Acınacak acıklı - Bir göz rengi. 3- Bir bağlaç - Etkin, canlı, hareketli. 4- Akmak eylemi, ya da ağaç sakızı. 5- Tutsak. 6- Nişan alınacak yer - (tersi) Yemek yeme gereksinimi duyan, tok karşıtı. 7- Bir bağlaç - Göze rengini veren tabaka. 8- Bir nota - Bir şeyin alt kısmı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Orta Anadolu'da bir ilimiz. 2- Bir bağlaç - Yayvan sepet. 3- Bir nota - Bir organımız. 4- Fakat, lakin - Bir nota. 5- (tersi) Bir renk - Bir prize sokulacak biçimde, demir ya da benzerlerinden yapılmış, ucu sivri küçük parça. 6- Bir kimse üzerinde bırakılan izlenim - (tersi) Bir yüzey ölçüsü birimi. 7- Bilgin - Pişmemiş. 8- İnsanda ve omurgalılarda içinde beyin bulunan kemik kutu.

SİMETRİK RESİMLER: Yukarıdaki iki simetrikresim arasında yer değiştirmiş beş şekil bulunmaktadır. Bunlar nelerdir?

1'den 67'ye kadar sayıları birleştirin bakalım sayılarda ne saklı?

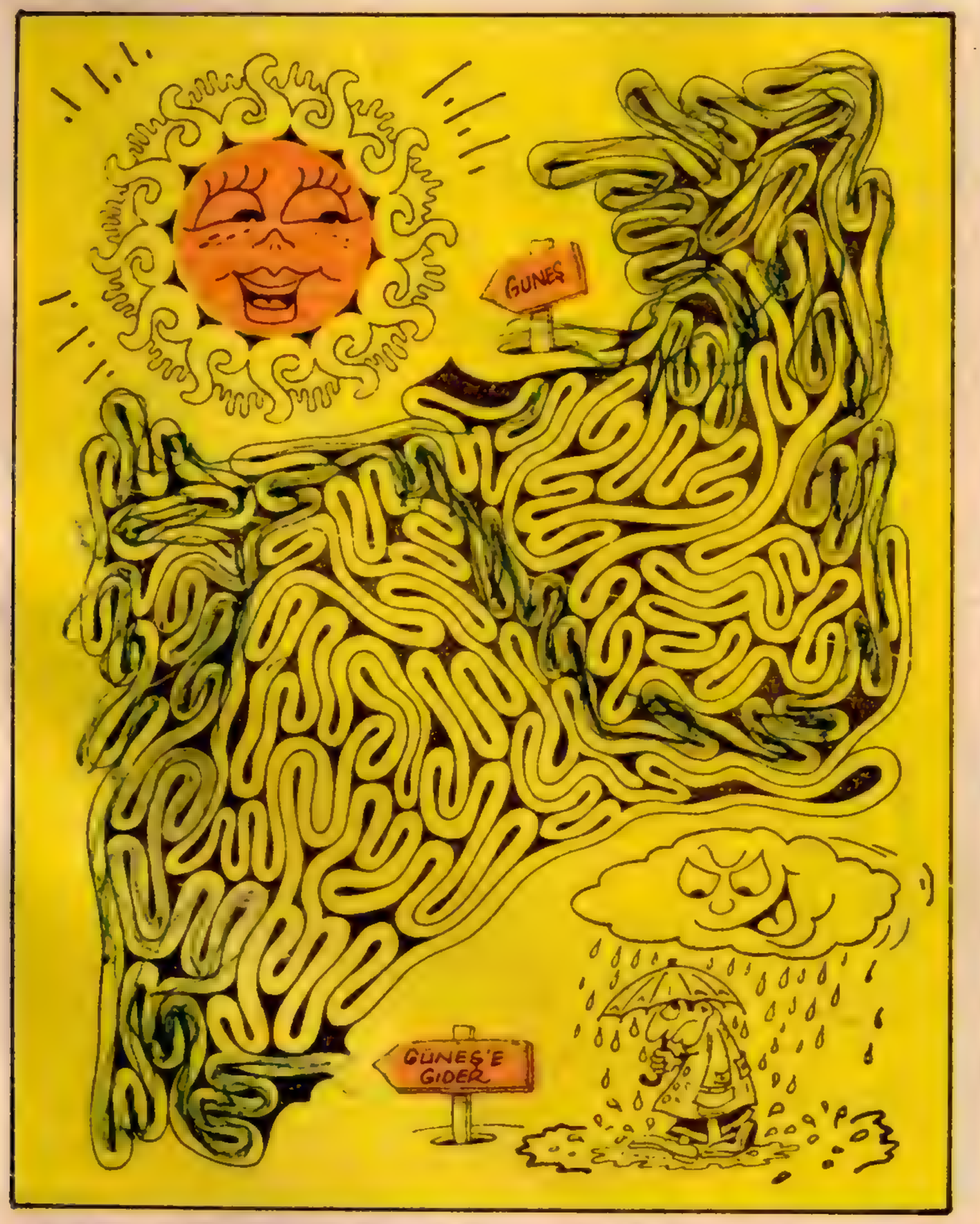

Bay Ahmet güneşli günlere ulaşmak istiyor. Ona yardımcı olur musunuz?

YANITLAR

EKSİKLER: İkinci resimdeki eksikler: 1- En soldaki evin sağ kapısının gölgesi. 2- Yine bu evin sağ penceresinin parmaklığı. 3- Kızın saçının en üst kısmı. 4- Motosikletin ön tekerlegi içindeki çizgiler. 5- Adamın basındaki kaskın tepesindeki çizgi. 6- Sagdaki kapının sag kenarının üst kısmındaki tugla. 7- Motosikletin arka tekerlegi içindeki daire. 8- motosikletin soldaki sapının altındaki bölüm. 9- Adamın sol kolu üzerindeki apoletin içindeki nokta. Üçüncü kesimdeki eksikler: 1- En soldaki evin oluğu. 2- Yine bu evin sol kapısının üzerindeki dörtgenin dış çizgisi. 3- Motosikletin arka fan. 4- Kızın ağzı. 5- Adamın sag ayagı. 6- Kadının çantasının üzerindeki çizgi. 7- Sağ tarafta bulunan evlerden soldakinin kapısının bir bölümü. 8- Soğdan en soldaki evin damı. 9- Ortadaki evin damındaki anten. Dördüncü resimdeki eksikler: 1- Ortadaki evin camındaki parmaklık. 2- En soldaki evin üstündeki tuglalardan biri. 3- Arabanın arkasındaki çizgi. 4- Motosikletin arka tekerlegi üzerindeki yuvarlak. 5- Adamın arkasındaki dikdörtgen. 6- Yerdeki kâgıtlardan biri. 7- Adamın sol kolunun manşeti. 8- Kadının alt düğmesi. 9- Sağdaki evin tuglalarından biri.

KARE BULMACA: Soldan sağa: 1- Ada, Sene. 2- Lama, Kat. 3- İvedi, Re. 4- Alaka. 5- Elişi. 6- La, elahİ. 7- Asi, İmar. 8- Nane, Adi. Yukarıdan aşağıya: 1- Ali, İlan, 2- Dava, Asa. 3- Amele, İn. 4- Adale. 5- İkili. 6- Ek, Aşama. 7- Nar, İhaD. 8- Etek, İri.
KULÜBELER: 6 ile 12 no'lu kulübeler benzerdir.
PARÇALAR: 2 ve 4 no'lu parçalar makinenin parçalarıdır.

okurdan okura

Bu sizin sayfanız Her türlü ürünlerinizi bekliyoruz.

MEKTUP ARKADAŞI

EMİNE ÇOLAK: 10 yaşındayım. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Özel zevklerim arasında pul biriktirmek başta gelir. Arkadaşlarımla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Yeni Siteler G-22 Kat: 1 No: 202 Alaplı - Kdz. Ereğli.

HAYRULLAH GÜMÜŞ: Özel meraklarım arasında futbol oynamak, atletizm ve yüzme başta gelen zevklerim arasındadır. Yurdun çeşitli yörelerinden kız ve erkek arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Yaşım 16'dır. Adres: İmren Lokantası, No: 29 Eynesil - Giresun.

MURAT SARIKAYA: 13 yaşındayım. Pul biriktirmek, basketbol oynamak, kitap okumak özel zevklerim arasındadır. Arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: 4. Levent Karşısı, Yolaçar Sokak Murat Apt. No: 7 Daire: 8 Çeliktepe - İstanbul.

CEREN GONEN: 10 yaşındayım. Özel meraklarım müzik dinlemek, pul ve kart koleksiyonu yapmaktır. Dört yıldan beri bale yapıyorum. Yurt içinden ve yurt dışından arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Kıbrıs Cad. 11 6 Bahadırlar Sokak: Kurtuluş - İstanbul.

NİLGÜN VAROL: 15 yaşındayım. Müzik dinlemeyi, kitap okumayı severim. Pul, kartpostal ve sigara koleksiyonu yapıyorum. Yurdun her köşesinden kız ve erkek arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Belediye İşhanı Kat: 1 No: 124 Antalya.

ŞİİR

AĞLAMAK

Hayat başlayınca ağlanır
Hayat bitince ağlanır
Nedense herkes ağlar
İyi değildir aslında bu.

Ağlamak bazen iyi gelir
Ağlamak bazen sinir bozar
Nedense herkes ağlar
Bilinmez nedeni her zaman.

Sevinçten, üzüntüden ağlanır,
Acıdan, sinirden ağlanır.
Nedense herkes ağlar
Ama bitmez işler onunla.

Bülent KAYAPEHLİVAN

ÇİÇEĞİM

Bir çiçek verin bana,
Koklayayım doya doya.
Memleketimin yayla havaları essin,
Karadeniz'in yağmurlarını taşısın üstünde.
Tarla koksun, toprak koksun, emek koksun
Çiçeğim buram buram
Rengi al olsun bayrağımdan,
Sapı altın olsun başaklarımdan,
Yaprakları gümüş olsun ırmaklarımdan
Tohumları bereket koksun,
Derinden, derinden...
Serin serin bahar rüzgârları getirsin,
Yavaş yavaş estirsin
Anadolu'mdun unutulmuş diyarlarından.
Minicik bir kır çiçeği istiyorum ben,
Turnalardan, kuşlardan...

Elif Gül ÖZAK

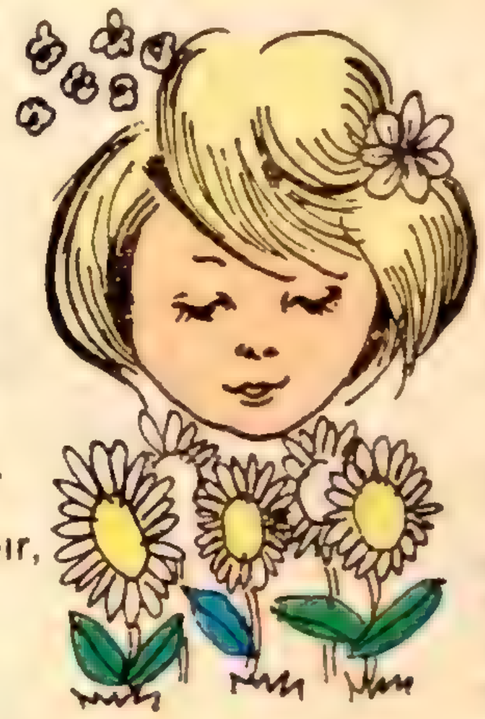

MUTLULUK

Mutluluk ne demektir?
Biliyor musun arkadaş.
Sen, ben, mutlu olamazsak,
Kim mutlu olur arkadaş.

Mutluluk çok güzeldir,
Her zaman mutlu ol.
Üzüntü cahillikten ibaret,
Biliyor musun arkadaş.

Bütün dünya mutlu olsun
Tek isteğim bu.
Sen, ben hepimiz de,
Mutluluğu sevelim arkadaş.

Mustafa IŞIKAL

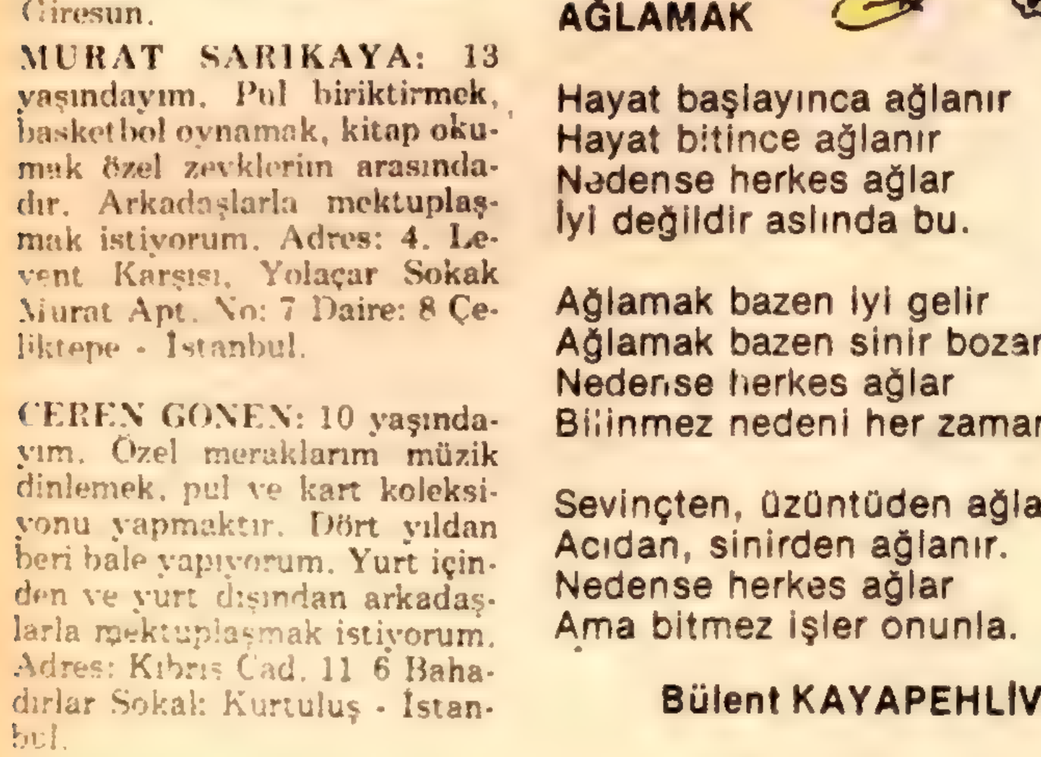

Batuhan MUTLUER

BOĞAZİÇİ

Uykuya dalar gösterişli yalılar
İşlemez olur artık gemiler
Uyurlar yorgun düşen insanlar
Ve Boğaziçi bu sessizlik içinde
Bir başkadır geceleri.

Güzel bir şarkı duyulur birden
Hiçbir eser kalmaz ahenkli geceden
Ve şarkıda geçen şu sözlerden
Gururlanıyor Boğaziçi:
"Boğaziçi, Boğaziçi, ne güzelsin geceleri."

Nevin GÜLER

HİKÂYE

BİR ÖĞRETMENİN GÜNLÜĞÜNDEN

Öğretmen derse gireli henüz birkaç dakika olmuştu. Gözlerini öğrencilerinin üzerinde şöyle bir gezdirdi. Emine'si kitabını açmış okuyor, Ahmet'in gözleri sınıfta tur atıyor, Doğan kıpır kıpır, Mehmet, Ayten mahzun mahzun öğretmene bakıyor. Öğretmen içinden, "Bugün sınıf yine normal" derken Ayşe'ye takıldı gözleri. Ayşe'si çıtı pıtı Ayşe'si. Bugün o sevecen gülüşü yoktu yüzünde.

Derse başladı öğretmen. "Çocuklar bugün dersimiz Evimiz ve Ailemiz." Kitap sayfaları şakır şakır açılırken, Ayşe durgundu. Öğretmenin gözü hep Ayşe'sindeydi. Ayşe ise ders zilinin çalmasını bekliyor gibiydi. Sanki içinden bir yerlerinden bir şeyler kopuyor. Öğretmen konuyu anlatmaya çalışıyor, gözü Ayşe'de, aklı Ayşe'de. Zil çalıyor. Öğrenciler teneffüse çıkıyorlar. Ayşe ağır adımlarla sınıftan çıkacakken, "Ayşe, yavrum," diyor. Ayşe'nin gözlerinde iki inci tanesi düştü düşecek. "Ne oldu yavrum" der demez boşalıyor yaşlar gözünden akmaya. Katıla katıla ağlıyor Ayşe. Biraz sakinleşince, "Annemle babam kavga ettiler öğretmenim. Babam, annemi dövdü, evden de kovdu." Kalakaldı öğretmen, söyleyecek bir şey gelmedi aklına. Birkaç kere yutkundu ancak, "Üzülme yavrum hepsi geçer," diyebildi. Ayşe çözüm getirmeyen öğretmenine hesap sorarcasına baktı, baktı, sonra, "Nasıl geçer öğretmenim, babam evlenecekmiş, ben de artık bu okula gelemeyeceğim. Babam beni babaannemin yanına gönderecek." Bu sefer öğretmen ağlamaklı oldu. Bu sorunu çözümleyebilir miydi acaba!..

ASUDE GÜNGÖR KAYA

Kerem KAPKIN

FIKRA

ÖNEMLİ DEĞİL

Tren sarsılarak süratle gidiyordu. Pencere yanında oturan kadın, üstündeki bagaj yerinde duran valizin neredeyse başına düşmek üzere olduğunu gördü.

— Bu valiz kimin? diye sordu.

Öteden bir adam:

— Benimdir hanımefendi, dedi.

— Öyleyse dikkat edin lütfen, neredeyse başıma düşecek.

— Ziyanı yok efendim, dedi adam. İçine kırılacak bir şey koymamıştım!..

SÖYLEMEMİŞ

Adam çok güzel bir kumaş seçmiş, son moda bir elbise yaptırmak üzere iyi bir terziye vermişti.

Nihayet elbisesini almak üzere terziye gitti ve elbiseyi görür görmez küplere bindi. Öfkeden ne yapacağını şaşırmış bir halde:

— Yahu arkadaş, dedi; bu ne rezalet!.. Hiç ceketin üç tane kolu olur mu?

Terzi ezildi büzüldü, utançla sınıttı:

— Çok haklısınız efendim ama... diye karşılık verdi. Provada söylememiştiniz!..

KARİKATÜR

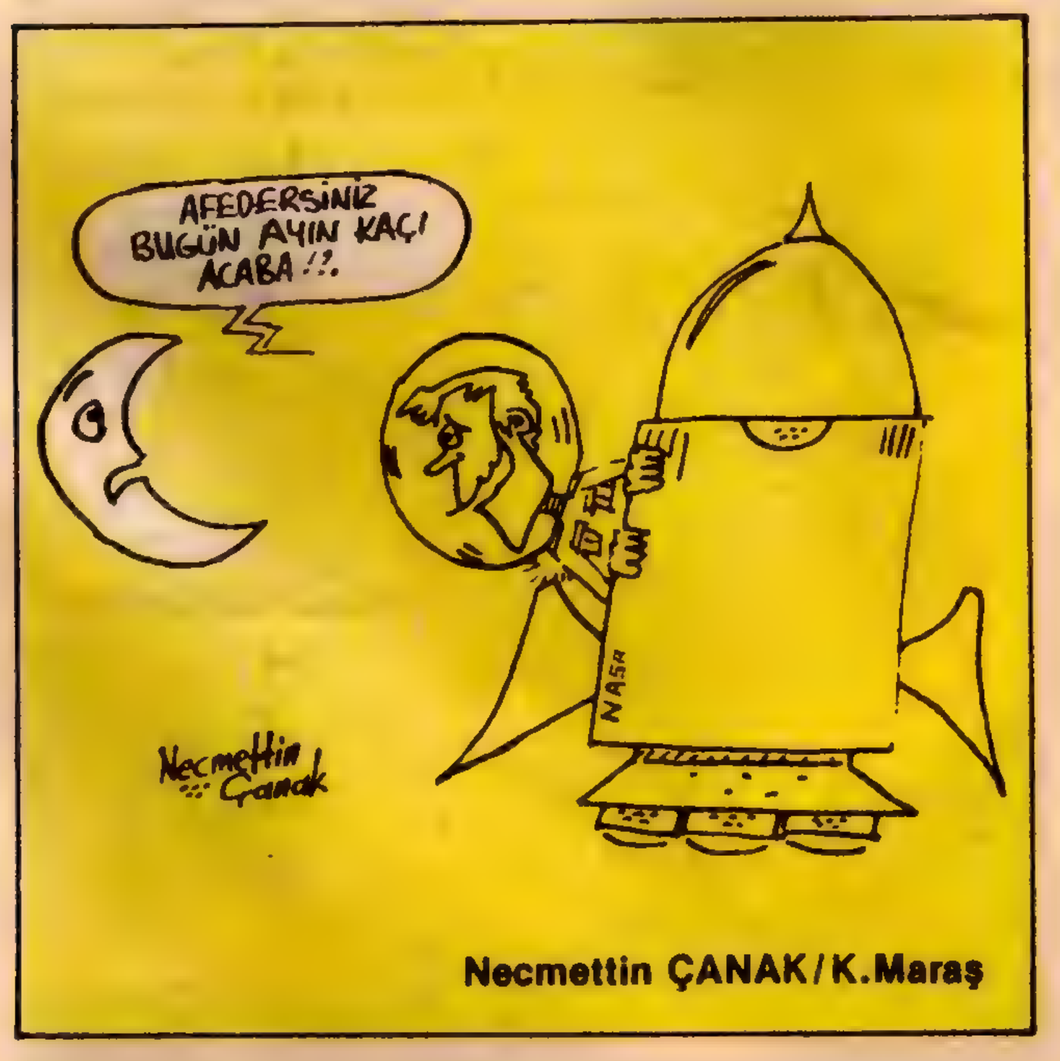

Necmettin ÇANAK/K.Maraş

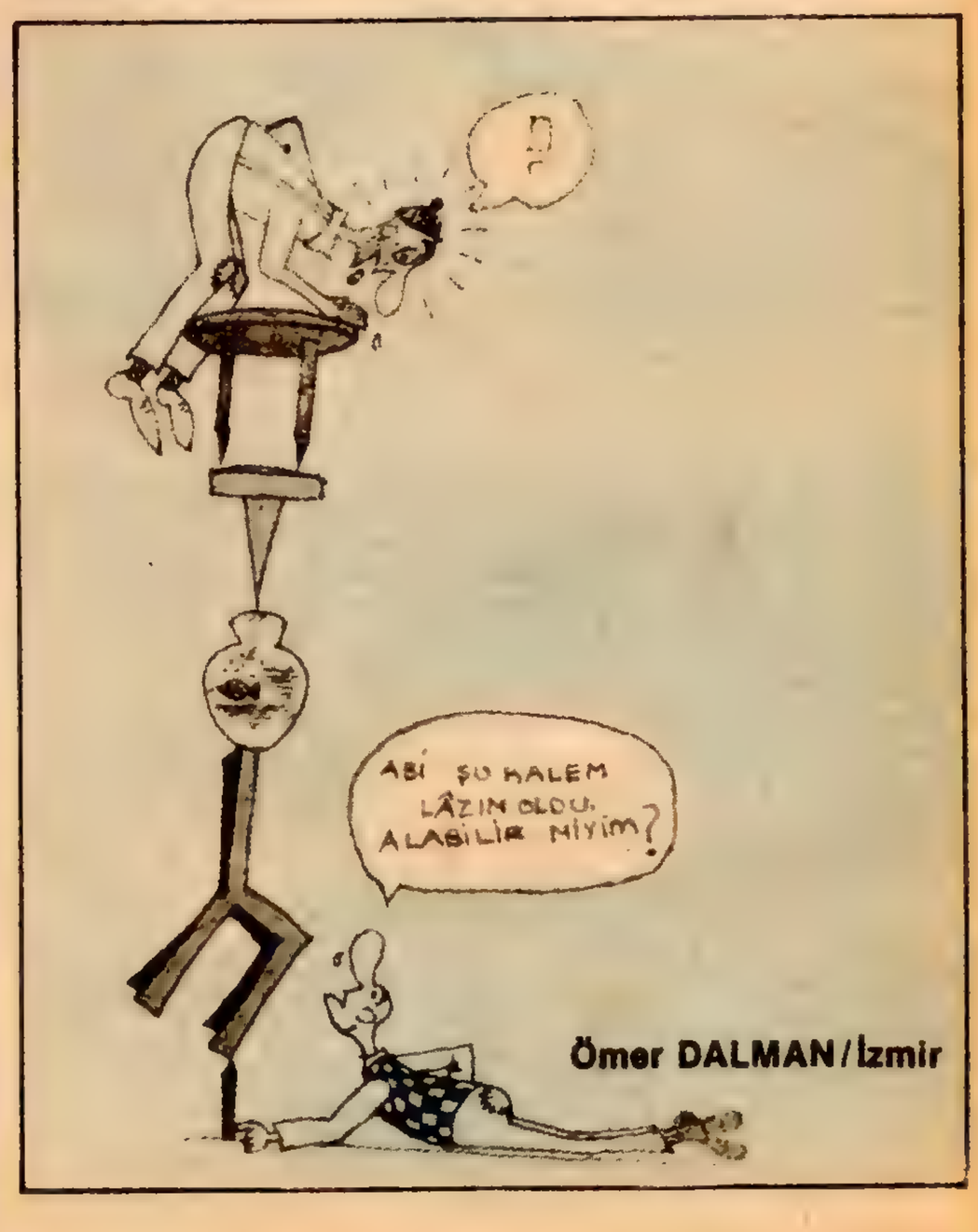

Ömer DALMAN/İzmir

GADDAR DAVUT

NURİ KURTÇEBE

AĞBİ BE! KULUN KÖLEN OLAYIM. CANIMI AL KUTUMU ALMA... DİNLESENE...

KES LAN! ESAS KULAĞINI AÇ DA SEN BENİ DİNLE ŞİMDİ!..

ŞU ŞEYTAN İCADI ZAMAZİNGONLA BENİ MONGOLİSTANYA'YA SAĞ SALİM İNDİRMEDEN...İN...İN...İN... NOOLUYO LAN? İNİYOR MUYUZ?

?

Hiii! KEŞKE İNSEK DÜŞÜYORUZ!..

HEM DE KAYA GİBİ... NİYE AMA? AA TABİ... GAZI SONUNA KADAR KÖKLEMİŞ. TABİ DÜŞERİZ. HEEY BIRAK ŞU İPİ BE. TUTUNACAK BAŞKA BİŞEY YOK MU ORDA?

1

BİDE BULUTLAR VAR İSTER SEN ONLARA TUTUNAYIM HA?

YÜCE MONGOL TANRISI, SEN BİZİ KORU...

AĞAÇLARA DİKKAT AĞAÇLA...

MIK?

GARÇ!

--RAA.

AH!

PAT!

MIKIK?

2

45

MAKAKA KAKAKİKOKU!..

NE DİYO BU?

ANLAMADIN MI? MAKAKA KAKAKİKOKU DİYO... HANZO..

..HEY BÜYÜK MAKAK.. SEN BİZİ KORUMAK DURUMLAR ÇOK MAKAK.. ORDA.. TEPEDE... ÖNCE FISS GARÇ FOŞURT PAAAT VE GÖKTEN ÜÇ ADAM İNMEK VAR BİZ HAPI YUTMAK...

ŞAPIR ŞUP. HORK!

NE DİYON SEN BE!.. GÖKTEN ÜÇ ADAM MI İNMEK?.. KAFAYI MI ÜŞÜTMEK SEN?..

YOK KAFA ÜŞÜTMEK... VAR ÇOK KORKMAK... KORU BİZİ BÜYÜK MAKAK...

?

MOGORK!

BONK!?

EMYET YEİS.

ÖNÜNE BAK AYI MOGORK! ZATEN NÜFUS ÇOK AZALMAK.. ODUNU AL, ODUNU!

..SEN GİTMEK TEPEYE... GÖRDÜĞÜNE BONK YAPMAK... SONRA GELMEK... OLUR MU?

OLUGYK

Sürecek.

ARMAĞAN YAĞMURU 83

Her Hafta Televizyonlar, Radyolar, Sözlükler, Zekâ Oyuncakları,Walkman'ler, Kitaplar Dağıtıyoruz...

KİTAP KAZANAN OKURLARIMIZ

1- Ömer Demir (Trabzon), 2- Yüksel Yılmaz (Bursa), 3- Batuhan Zihnioğlu (İzmir), 4- Bedri Yalçın (İst.), 5- Gündüz Sarıoğlu (Aydın), 6- Uğur Bilgi (Erzurum), 7- Öznur Erdoğan (Ank.), 8- Murat Başaçık (Tokat), 9- Doğan Sayın (Kırşehir), 10- İrfan Yurt (İst.), 11- Arzu Alpan (Ankara), 12- Nurcan Topaloğlu (D.Bakır), 13- Mustafa Arha (İzmit), 14- İsmail Kıravkazlı (Isparta), 15- Aynur Nizam (Edirne), 16- Derya Güler (Kütahya), 17- Erman Kaya (Sakarya), 18- Özlem Özbey (Afyon), 19- Deniz Eğritağ (Burdur), 20- Esma Çilingir (Zonguldak), 21- Serhat Akın (Sakarya), 22- Bülent Gök (Balıkesir), 23- Salih Eroğlu (İçel), 24- Turan Kunt (Amasya), 25- Bülent Günçe (Adana), 26- Ali Kaya (İst.), 27- Abdurrahim Aslan (Çorum), 28- Esin Günaltay (Ank.), 29- Ahmet Kalkan (İskenderun), 30- Savaş Ilgınoğlu (Sivas), 31- Lerzan Selçuk (Manisa), 32- Burcu Ervuz (İzmir), 33- Serap Tekin (Tekirdağ), 34- Ali Denizci (Bursa), 35- Tamer Poyraz (Kütahya), 36- Fatoş Aynacıoğlu (Rize), 37- Aydın Arda (İst.), 38- Kenan İman (Buldan), 39- Ergun Hakan (Tokat), 40- Erdel Yazıcıoğlu (İst.), 41- Yusuf Gülnan (İst.), 42- Abdullah Engin (Kocaeli), 43- Mehmet H. Cengiz (Hatay), 44- Ruhi Ulusoy (Urfa), 45- Tegin Nihat Akyürek (Samsun), 46- Özgür Parlatır (Isparta), 57- Anı Doğrusoy (İst.), 48- Erkan Solakoğlu (Mersin), 49- Aydan Surlu (İzmir), 50- Mehmet Serdar Oral (Ank.).

ZEKÂ OYUNCAKLARI KAZANAN OKURLARIMIZ

1- Hilmi Lafvermez (K.Maraş), 2- İsmail Hakkı Ateş (Hatay), 3- Meriç Atasayar (Bursa), 4- Mehmet Ekinci (D.Bakır), 5- Ahmet Konan (Sivas), 6- Taner Erdoğan (Ankara), 7- Tayfun Tuna (Tekirdağ). 8- Murat Yağcı (İst.), 9- Feza Tonay (İst.), 10- Özlem Görgöz (Bursa), 11- Barış Şimşek (Aydın), 12- Özgür Arslan (Balıkesir), 13- İlke Kılıç (Kayseri), 14- Gökhan Gülşen (İst.), 15- Yavuz Doğan (Ankara), 16- Onur Akyay (İst.), 17- Yasemin Atecer (Bursa), 18- Sadık Gökkaya (Manisa), 19- Gürkan Akyol (Ank.), 20- Manigue Misser (İzmir).

ÇEKİLİŞLERE KATILMAK İÇİN GEREKLİ KUPON SAYILARI:

Zekâ Oyuncakları	**6 Kupon**
Sözlük	**4 Kupon**
Kitap	**4 kupon**
Walkman	**10 Kupon**
Televizyon	**12 Kupon**

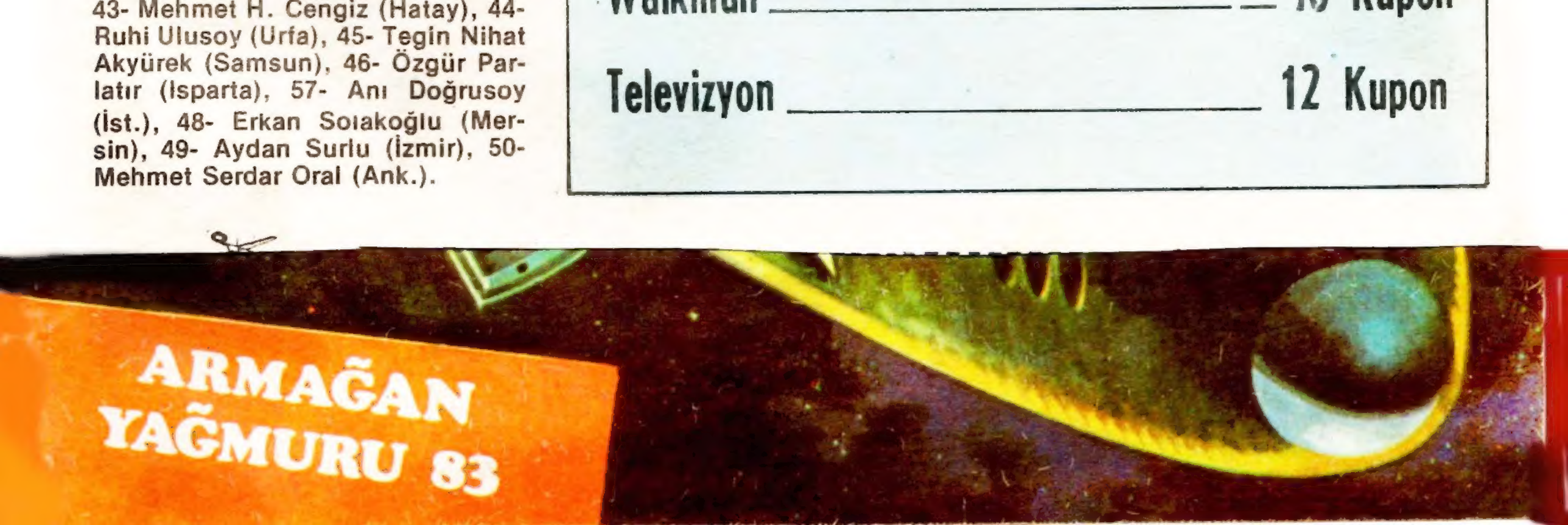

Türkbank Çocuk Tiyatrosu perdelerini açtı.
Çocuklar Tepebaşı Şehir Tiyatrosu'nda buluşalım.
Davetiyeler şubelerimizde.

TÜRKBANK
Çocuk Tiyatrosu

DAĞ DENİZE KAVUŞTU

TÜRKBANK
Çocuk Tiyatrosu

YARINI AKIL YAPAR

TÜRKBANK
Çocuk Tiyatrosu

KÜÇÜK HAKAN

6
TÜRK TİCARET BANKASI

Sürecek.